

ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ

โดย

นายอิสสระ ดวงเกตุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE MARGINAL LIFE AMONG MATERIALISM

By

Isra Duangket

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Ceramics

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรอนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ” เสนอโดย นายอิสสระ ดวงเกตุ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภรณา กองสุข
2. อาจารย์วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภกา ปาลเปรม)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณเสริมศักดิ์ นาคบัว)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภรณา กองสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์)

...../...../.....

49153316 : สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

คำสำคัญ : โลกของวัตถุ

อิสระ ดวงเกตู : ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ภรรณา กองสุข และ อ.วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์. 71 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ที่แสดงถึงเนื้อหาสาระ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนเร่ร่อนในเมือง ที่มีความต้องการศึกษาระหว่างรูปทรงอินทรีย์รูปและรูปทรงเรขาคณิต เพื่อแสดงความต่างระหว่างสองรูปทรง และแสดงถึงชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ

วัตถุดิบที่ใช้ในการสร้างสรรค์เป็นดินบ้านจากบ้านหม้อ จังหวัดมหาสารคาม ที่ใช้ในการขึ้นรูปผลงาน โดยมีส่วนผสมคือ ดินบ้านหม้อ 65 % ดินขาว 10 % ทราช 25% ตกแต่งด้วยการทาน้ำดินสี โดยเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส

การสร้างสรรค์ของโครงการประกอบด้วยผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา จำนวน 5 ชุด แสดงเนื้อหา เรื่องราว ผ่านรูปทรง และ ที่ว่าง ที่กระทำต่อกัน พื้นผิว สีเนื้อดิน และวิธีการเผาที่สามารถตอบสนองต่อแนวความคิด ความรู้สึกของผู้ศึกษาได้

ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์1.....2.....

49153316 : MAJOR : CERAMICS

KEY WORD : WORLD OF MATERIALISM

ISRA DUANGKET : THE MARGINAL LIFE AMONG MATERIALISM.

THESIS ADVISORS: ASST.PROF. KORNTANA KONGSUK AND WASINBUREE

SUPANICHVORAPARCH. 71 pp.

This thesis is creation of ceramic sculpture that is theme of relationship of homeless life in materialism society. The intend to reflect different lifestyle between people in materialism society. The object of this thesis to study of organic form and geometric form showing between 2 different form and showing the marginal life among materialism world.

Raw material that will be used for this creative works has been brought from local soil at Ban moh, in Mahasarakham area to mold the form of work and which mixed by Ban moh clay 65 % , kaolin10% and silica25% , engobepainted for decoration and then fired at 1,200 °c in reduction atmosphere.

The project is consisted of five series , express the concept and idea of the artist through the form and space , texture and color of the clay body , process and firing technique in Ceramic sculpture.

Department of Ceramics Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

ในช่วงเวลาของการผลิตจารีตทางวิชาการที่คร่ำเคร่งให้สำเร็จลงได้ นอกจากความมานะพยายามที่เกิดขึ้นจากตัวของข้าพเจ้าเองแล้ว ยังมีบุคคลอื่นที่ให้การช่วยเหลือ และเกื้อหนุนจนทำให้ผลงานชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพื่อเป็นการคารวะแด่คุณูปการที่ท่านเหล่านั้นมีให้กับข้าพเจ้าเสมอมา ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความขอบคุณมา ณ ที่นี้

คนกลุ่มแรกที่ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณ ในฐานะผู้ให้ทั้งชีวิต และจิตวิญญาณตลอดจนสิ่งต่าง ๆ นับตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้ คือ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคน

คนกลุ่มที่สองที่ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณ ในฐานะผู้ที่เฝ้าอบรม สั่งสอนให้ศิษย์คนนี้มีความรู้ และวิีคิด จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้สำเร็จลุล่วงลงได้ บุคคลแรก คือ ผศ. กรรณากองสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่วางรากฐานด้านกระบวนการคิดในการทำงาน ให้กับข้าพเจ้ามาโดยตลอด บุคคลที่สอง คือ อาจารย์วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์ ที่ให้แง่คิด และให้มุมมองใหม่ๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านทั้งสองมา ณ. โอกาสนี้ด้วย

คนกลุ่มที่สามที่ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณ คือ คณาจารย์ประจำภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางด้านเครื่องเคลือบดินเผา และเจ้าหน้าที่ในภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผาทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือทางด้านการปฏิบัติงาน ให้สำเร็จลุล่วงลงได้

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้ หากขาดบุคคลทุกท่านดังที่กล่าวมา ดังนั้น คุณความดีที่บังเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้เป็นมูทิตาวิชาการแด่ท่านทั้งหลาย รวมถึง “คนเร่ร่อน”ผู้ด้อยโอกาส ที่เป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าสะท้อน “ความจริง”จนก่อเกิดเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	2
คำสำคัญ.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
ขั้นตอนของการศึกษา.....	4
วิธีการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูล.....	5
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	5
การเสนอผลงาน.....	5
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	7
ทัศนคติในระยะเริ่มแรกเกี่ยวกับปัญหาสังคม	7
ปัญหาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย	8
ปรากฏการณ์คนเร่ร่อนในสังคมไทย.....	9
การให้นิยามของคนเร่ร่อน.....	10
ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ.....	11
ทัศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	12
อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมสังคม.....	13

บทที่	หน้า
อิทธิพลในด้านรูปแบบการสร้างสรรค์.....	13
อิทธิพลแนวความคิด.....	15
อิทธิพลจากงานศิลปกรรม.....	16
วิเคราะห์อิทธิพลจากงานศิลปกรรม.....	19
3 รูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์.....	21
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	21
แนวเรื่อง.....	22
เนื้อหา.....	23
รูปทรง.....	24
องค์ประกอบของรูปทรง.....	25
เทคนิคทางเครื่องเคลือบดินเผาในการสร้างผลงาน.....	27
การสร้างแบบร่าง 2 มิติ.....	37
การสร้างแบบร่าง 3 มิติ.....	41
ขั้นตอนการสร้างผลงานจริง.....	45
4 วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์.....	48
การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงแรก.....	48
การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงที่ 2	50
การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์.....	52
5 สรุป.....	68
บรรณานุกรม.....	70
ประวัติผู้วิจัย.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	ทางเท้าบริเวณท่าพระจันทร์.....8
2	ใต้สะพานข้ามทางรถไฟ จ.นครปฐม.....9
3	ประติมากรรม“ อีสระ 2 ”16
4	ประติมากรรม“คนเดี่ยว”.....17
5	จิตรกรรม“รอ-คอย หมายเลข 1.....17
6	ประติมากรรม“ การเดินทางในโลกศิวิไลซ์ ”.....18
7	ประติมากรรม“ คนปราศจากแขน (Armless Backs) ”.....19
8	ผลการทดสอบคุณสมบัติเนื้อดินเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF).....34
9	ผลการทดลอง เอนโกบ (Engobe).....36
10	แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 1.....37
11	แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 2.....38
12	แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 3.....39
13	แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 4.....40
14	แบบร่าง3 มิติ ชุดที่ 1.....41
15	แบบร่าง3 มิติ ชุดที่ 2.....42
16	แบบร่าง3 มิติ ชุดที่ 3.....43
17	แบบร่าง3 มิติ ชุดที่ 4.....44
18	การเตรียมดินปั้น.....45
19	การเตรียมรีดดินแผ่นในการขึ้นรูป.....46
20	การขึ้นรูปและ การตกแต่งชิ้นงาน.....46
21	การเผาชิ้นงาน47
22	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 1.....49
23	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....49
24	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....51
25	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....51
26	ผลงานวิทยานิพนธ์“ ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 1 ”.....53
27	ผลงานวิทยานิพนธ์“ ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 2 ”.....56

ภาพที่	หน้า
28 ผลงานวิทยานิพนธ์“ ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 3 ”.....	59
29 ผลงานวิทยานิพนธ์“ ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 4 ”.....	62
30 ผลงานวิทยานิพนธ์“ ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 5 ”.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Statements and significance of the problems)

การดำเนินไปของชีวิตมนุษย์ในสังคมที่มีความเจริญทางวัตถุหรือค่านิยมทางวัตถุเป็นหลักหากแต่หลงลืมความเจริญทางจิตใจ ก่อเกิดความแตกต่างของชนชั้น ความไม่เสมอภาค ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความห่างเหินกันระหว่างคนในสังคม โดยเฉพาะในสังคมเมืองที่มีความเป็นไปของชีวิตที่หลากหลายแตกต่างกันไป

และท่ามกลางความเจริญทางวัตถุ ในสังคมเมืองหลวงเราสามารถพบเห็น อีกหนึ่งวิถีในการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่สังคมนิยามความหมายให้เป็น “ คนเร่ร่อน ” สามารถพบเห็นคนกลุ่มนี้ได้ตามที่สาธารณะทั่วไปในสังคมเมืองหลวง ทั้งในสนามหลวง คลองหลอด ใต้สะพาน หรือบางมุมของสิ่งก่อสร้างต่างๆ แม้กระทั่งเกาะกลางถนน อันพอจะใช้เป็นพื้นที่ เสมือนดังว่าเป็นบ้าน ทั้งที่ความเป็นจริงสถานที่เหล่านั้น มิได้มีวัตถุประสงค์ในการสร้าง หรือแม้แต่รูปแบบที่เอื้อต่อการใช้เป็นสถานที่ที่เรียกว่าบ้านแต่อย่างใด หากแต่ในสภาวะของความยากไร้แห่งการดำเนินชีวิต คนเหล่านี้จึงมีความจำเป็นต้องใช้สิ่งก่อสร้างต่างๆ เหล่านี้เป็นเครื่องกำบังกาย จากแดด ฝน หรือแม้กระทั่งสายตาผู้คนผ่านไปมา อันพอที่จะเอาชีวิตรอดต่อไป ผู้ศึกษาได้พบเห็นชีวิตผู้คนกลุ่มนี้ในเมืองหลวง คนเหล่านี้ไม่ได้มีชีวิตที่สุขสมบูรณ์ แต่หากเป็นคนจนที่อยู่อาศัยอย่างลำบาก ที่ขาดแม้กระทั่งบ้านอันเป็นสื่อแห่งครอบครัวหรือแม้กระทั่งปัจจัยสี่ อันทุกคนพึงได้รับ กลับกลายเป็นความโดดเดี่ยวทางสังคม อันได้รับจากที่แห่งนี้ อันแสดงถึงการอยู่ผิดที่ผิดทาง ผิดเจตนา ผิดความมุ่งหมาย แยกแยก จากสังคม

จากความเป็นไปดังกล่าวผู้ศึกษาได้นำความบังดาลใจจากอารมณ์ ความรู้สึก หดหู่ และ สะเทือนใจต่อประสบการณ์ ในการพบเห็นภาพแห่งชีวิตของคนเร่ร่อนในสังคมเมืองหลวงอันรับรู้ได้ถึงความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกัน จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการให้ก่อเกิดเป็นรูปธรรมเพื่อแสดงถึง รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และ ชีวิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่อ้างว้าง โดดเดี่ยวที่ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุมาสร้างสรรค์เป็นผลงานวิทยานิพนธ์นี้

วัตถุประสงค์ของโครงการ (Goal and objective)

1. เพื่อศึกษาการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ที่ผ่านกระบวนการทางความคิดจากประสบการณ์ การพบเห็นภาพแห่งชีวิตของคนเร่ร่อนในสังคมเมือง
2. เพื่อศึกษาการนำ รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และชีวิต ด้วยการนำรูปทรงที่เป็นโครงสร้าง อันมีที่มาจากโครงสร้างสถาปัตยกรรมในเมือง และรูปทรงของมนุษย์ที่นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลงานเพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่อ้างว้าง โดดเดี่ยวที่ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

คำสำคัญ (Keywords)

1. โลกของวัตถุ คือ สภาวะในสังคมเมืองที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีวิถีชีวิตแบบทุนนิยม ที่การใช้ชีวิตแบบฉบับตามความเจริญก้าวหน้า อันจะสามารถพบเห็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญทางวัตถุคือความวุ่นวายและ ความแออัดของสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ ที่ใช้อำนวยความสะดวก ทั้งที่พักอาศัย การเดินทางและ การใช้ชีวิตที่ต่างคนก็แย่งชิงเอาตัวรอดที่ความเจริญทางจิตใจลดลง
2. คนเร่ร่อน คือ คนจนเมืองในอีกหนึ่งรูปแบบ กล่าวคือเป็นกลุ่มคนที่สามารถเข้าถึงทรัพยากรในการดำรงชีพได้น้อยมาก ทั้งนี้เกิดจากปัจจัยการขาด ความรู้ และอำนาจที่จะมีชีวิตเหมือนคนส่วนใหญ่ในสังคมได้ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ไร้ที่พักอาศัยที่เป็นหลักแหล่ง โดยจะมีการใช้สถานที่สาธารณะต่างๆไม่ว่าจะเป็น บริเวณใต้สะพาน หรือตามชอกมุมต่างๆ ของสิ่งก่อสร้าง สวนสาธารณะ ฯลฯ เป็นเสมือนบ้าน ที่ใช้เป็นที่พักอาศัย ส่วนใหญ่จะพบในเมืองใหญ่ที่มีปัญหาด้านความแออัดของประชากร

สมมติฐานของการศึกษา (Hypothesis to be tested)

สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ที่ผ่านกระบวนการทางความคิดจากประสบการณ์ การพบเห็นภาพแห่งชีวิตคนเร่ร่อนในสังคมเมืองหลวงของผู้ศึกษา ด้วย การนำ รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และ ชีวิต เพื่อแสดงความเหลื่อมล้ำของชีวิตมนุษย์ ในสังคมเมือง

ขอบเขตของการศึกษา (Scope or delimitation of the study)

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค้งานประติมากรรม ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำความบันดาลใจจากอารมณ์ความรู้สึก หดหู่และ สะเทือนใจต่อประสบการณ์ ในการพบเห็นภาพแห่งชีวิตของคนเร่ร่อนในสังคมเมืองหลวง อันเป็นความเหลื่อมล้ำในสังคม มาสร้างสรรค์เป็นงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ซึ่งได้แนวคิดจาก ความเป็นไประหว่างชีวิตที่โดดเดี่ยวของคนเร่ร่อนกับความเจริญทางวัตถุภายใต้สังคมเมือง

2. การสร้างผลงานจริง

2.1 รูปแบบผลงาน

ในการสร้างผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา จะมีรูปแบบเป็นประติมากรรมลอยตัวจำนวน 5 ชุด สูงประมาณ 70-120เซนติเมตร มีการจัดองค์ประกอบด้านการจัดวางผลงาน ที่สามารถส่งเสริมวัตถุประสงค์หลักของการสร้างงาน โดยมีรูปทรงและสัญลักษณ์ในการแสดงออก ถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงและแนวเรื่องให้เกิดเอกภาพ ที่ประกอบด้วยรูปทรง 2 ลักษณะที่มีความแตกต่างกัน คือรูปทรงของวัตถุ และชีวิต ซึ่งรูปทรงหนึ่งส่งผลกระทบต่อรูปทรงหนึ่ง ดังนี้

วัตถุ โดยรูปทรงของวัตถุที่มีการลดทอนจากการดึงเอาลักษณะของสิ่งก่อสร้างที่มีความเป็นเหลี่ยมสัน มีโครงสร้างเป็นรูปทรงเรขาคณิต อันเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนสังคมเมืองและเป็นโลกของวัตถุ

ชีวิต ในส่วนของรูปทรงของชีวิตนั้นใช้ป็นรูปคนอันเป็นสื่อแห่งชีวิตที่มีการแสดงออกทางกายโดยมีท่าทางที่แสดงนัยยะถึงความจำยอม ,เสมือนถูกจำกัดการแสดงออกในสังคมเมือง

2.2 วัสดุที่ใช้ในการสร้างงาน

ในด้านการผลิตชิ้นงานโดยการใช้เทคนิคทางเครื่องเคลือบดินเผาที่ขึ้นรูปด้วยมือโดยใช้วัตถุดิบคือดินเหนียวจาก จังหวัดมหาสารคามที่มีการปรับปรุงคุณสมบัติที่สามารถใช้เป็นดินปั้นด้วยมือได้ดีโดยมีส่วนผสมคือ ดินบ้านหม้อ 65 % ดินขาว 10 % ททราย 25% สำหรับคุณสมบัติที่ต้องการคือจะใช้เป็นดินปั้นที่มีการใช้เคลือบ ที่ 1200 องศาเซลเซียส มีความสามารถในการทนไฟ ได้ และในส่วนผสมจะมีดินขาว อยู่ในสูตร และส่วนผสมในจุดนี้มีความเหมาะสมกับความเป็นไปได้ในการสร้างผลงานจริงที่มีความต้องการใช้ดินบ้านหม้อให้มากที่สุด ในด้านการขึ้นรูปนั้นมีการขึ้นรูปในหลายวิธีการเพื่อทดลองเปรียบเทียบคุณสมบัติว่ามีคุณภาพอย่างไรบ้าง ผลการปฏิบัติงานพบว่า การขึ้นรูปด้วยการปั้นแบบอิสระ นั้นมีความเหมาะสมมาก เพราะ มีความเหนียวที่ดี อีกทั้งมีการทรงตัวที่ดี

2.3 การตกแต่งชิ้นงาน

การตกแต่งชิ้นงานด้วยวิธีใช้น้ำดินสี หรือน้ำสลิป (Slip Decoration)

เป็นการตกแต่งที่มีผู้นิยมทำกันมาก เพราะทำได้ง่ายและสะดวก เพียงแต่เตรียมสลิปต่างสีกับเนื้อดินปั้น ทั้งนี้เพื่อจะได้เห็นพื้นผิวสีที่มีความแตกต่างกัน สลิปที่เตรียมจะเติมออกไซด์ให้สีเข้มขึ้น

ขั้นตอนของการศึกษา (Process of the study)

1. ตั้งหัวข้อในการศึกษา (ประเด็นในการศึกษา)
2. วิเคราะห์หาข้อมูลเพื่อความชัดเจนในการสร้างสรรค์ผลงาน
 - 2.1 วิเคราะห์หาข้อมูลจากภาคเอกสาร
 - 2.2 วิเคราะห์หาข้อมูล ภาคสนามภายในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ฯ
 - 2.3 วิเคราะห์หาข้อมูลจากงานศิลปะที่มีความใกล้เคียงหรือมีอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน
3. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลในการศึกษา
4. กำหนดขอบเขตในการศึกษา
5. สร้างสรรค์ผลงานเป็นแบบร่างสองมิติ และแบบจำลองสามมิติ
6. เสนอแบบร่างและแบบจำลองต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาด้านแนวการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นระยะ
7. สรุปการออกแบบ และปฏิบัติงานจริงโดยขยายจากแบบจำลองที่มีความสมบูรณ์
8. สรุปผลการศึกษา ในด้านการสร้างสรรค์ และ อุปสรรคในการดำเนินโครงการ
9. นำเสนองานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ทั้งภาคการสร้างสรรค์ และ ภาคเอกสารประกอบการวิเคราะห์

วิธีการศึกษา

ในวิธีการศึกษาจะเป็นขั้นตอนของแต่ละกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย ที่ทำให้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายประกอบด้วย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของประเด็นในการวิจัย ได้แก่
 - 1.1 ศึกษาค้นคว้าทัศนคติในระยะเริ่มแรกเกี่ยวกับปัญหาสังคม
 - 1.2 ศึกษาค้นคว้าประเภทของทัศนคติในเรื่องปัญหาสังคม
 - 1.2.1 ศึกษาค้นคว้าสาเหตุและปัญหาของการขาดอยู่อาศัย
 - 1.2.2 ศึกษาค้นคว้า ปัญหาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย

- 1.3 ศึกษาค้นคว้าจากสถานที่จริง
2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีทางศิลปะและสุนทรียศาสตร์
 - 2.1 ศึกษาค้นคว้าหลักองค์ประกอบศิลป์
 - 2.2 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดและหลักการของลัทธิต่างๆทางศิลปะ
3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับ อิทธิพลทางงานศิลปกรรมต่างๆ
4. ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการสร้างงาน ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา
5. เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า
6. ออกแบบสร้างสรรค์และพัฒนาแบบร่าง จนถึงการสร้างต้นแบบ
7. สร้างสรรค์ผลงานจริง เป็นประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาแบบลอยตัว
8. สรุปผลการศึกษา

แหล่งข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าโดยรวบรวมข้อมูลเอกสาร ตำราศิลปะ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ติดตามข่าวสารด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารตีพิมพ์ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ รวมไปถึงการลงพื้นที่จริง
3. วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแขนงต่างๆ
4. ตัวอย่างผลงานประติมากรรมที่มีความใกล้เคียงด้านเนื้อหาและรูปแบบ

อุปกรณ์ที่ใช้ค้นคว้า

1. กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้ในการบันทึกภาพแรงบันดาลใจและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. หนังสือและ เอกสารอ้างอิง
3. คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการ บันทึกข้อมูลและงานด้านเอกสาร
4. อุปกรณ์และวัสดุดิบ ที่ใช้ในการสร้างงานเครื่องเคลือบดินเผา

การเสนอผลงาน

เสนอเอกสารประกอบการสร้างสรรค์พร้อมผลงานการสร้างสรรค์ ได้แก่ ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาและการจัดแสดงเผยแพร่ผลงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ที่ผ่านกระบวนการทางความคิดจากประสบการณ์ การพบเห็นภาพแห่งชีวิตของคนเร่ร่อนในสังคมเมืองหลวง
2. สามารถนำ รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และ ชีวิตด้วยการใช้รูปทรงที่เป็นโครงสร้าง อันมีที่มาจากโครงสร้างสถาปัตยกรรมในเมือง และรูปทรงของมนุษย์ที่นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลงานเพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่อ้างว้าง โดดเดี่ยวที่ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้ศึกษาจะเสนองานในรูปแบบงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา โดยรูปแบบของงานนั้นจะสื่อและแสดงออกให้เห็นถึงการสะท้อนอีกหนึ่งมุมมองแห่งความเป็นไปของเพื่อนมนุษย์ในสังคม และได้มีการศึกษาข้อมูล ในด้านต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์เพื่อประกอบการทำโครงการ อันมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

ทัศนคติในระยะเริ่มแรกเกี่ยวกับปัญหาสังคม

ในระยะเริ่มแรกของประวัติความเป็นมาในวิชาสังคมศึกษานั้น พื้นฐานในการพิจารณาปัญหาสังคมก็ออกมาในรูปที่ว่า เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคม ซึ่งก็มักจะเป็นเรื่องของศาสนาและความเชื่อมั่นบางอย่าง นักสังคมวิทยาเกือบจะไม่ค่อยมีบทบาทหรือไม่มีบทบาทในการที่จะวางกฎเกณฑ์ว่าอะไรผิดอะไรถูก เพราะความถูกผิดขึ้นอยู่กับความรู้สึกส่วนตัว และประสบการณ์ของแต่ละคนในสังคมนั้น ดังนั้นปฏิกริยาตอบโต้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น จึงออกมาในรูปของการต่อต้านและประณาม เช่น ประณามคนยากจนว่าเลวว่าชั่ว และดูถูกเหยียดหยาม ถ้าเป็นโสเภณีก็ห้ามเข้าใกล้ เพราะถือว่าเป็นเสนียดและอัปมงคล เป็นต้น¹

ในตอนปลายศตวรรษที่ ๑๙ และต้นศตวรรษที่ ๒๐ นักสังคมวิทยาสนใจคำว่า “Social Pathology” (พยาธิทางสังคม) โดยพยายามต่อสู้เพื่อให้มนุษย์ได้บรรลุถึงอุดมคติที่ว่า ให้มนุษย์มีที่อยู่อย่างถาวร มีสติ มีความมั่งคั่ง มีงานทำสม่ำเสมอ มีความสำเร็จในเรื่องเพศ มีความมั่นคงในครอบครัว เข้ากับเพื่อนบ้านได้ และมีหลักยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ เป็นต้น แต่ปัญหาสังคมในยุคต่อมามีอุดมคติที่ผิดไปจากระยะเริ่มแรก เพราะมีการใช้เหตุผลเข้ามาวินิจฉัยว่าอะไรควรเป็นปัญหาสังคม เพราะอะไร และจะทำอย่างไร ซึ่งระยะต่อมานักสังคมวิทยาก็ให้ความสำคัญในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาให้ได้ผลยิ่งขึ้น สมาชิกของสังคมมักจะละเลยต่อพฤติกรรมที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อชีวิตอย่างมาก แต่ในขณะที่เกี่ยวกับประชาชนมักจะให้ความสนใจเพียงเล็กน้อยในเรื่องซึ่งอาจจะมีผลร้ายแรงต่อคนส่วนใหญ่ เช่น การรักษาสงวนพื้นดิน พื้นน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมักจะมีแต่ความเชี่ยวชาญสองสามกลุ่มเท่านั้นที่ให้ความสนใจ

¹ สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม (กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช, 2515) , 8.

ปัญหาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย

ปัญหาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย เรามักจะพบในเมืองหลวง ตามแหล่งจังหวัดต่างๆ ยังไม่มีมากนัก และมีข้อน่าสังเกตว่าประชากรไทยของเราเพิ่มปีละ 3.3 % ซึ่งนับว่าเป็นอัตราที่สูงมาก และประชากรที่เพิ่มส่วนใหญ่อีกก็อยู่ในเมืองหลวงนอกจากนี้ยังมีประชากรที่มาจากชนบทหลังไหลเข้ามาอีก และส่วนมากก็ไม่อาจปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตในเมืองได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐบาลต้องหาทางแก้ไข ข้อบกพร่องอีกประการหนึ่งก็คือความเจริญและศูนย์กลางสำคัญๆ ส่วนใหญ่อยู่ในเมืองหลวง ทำให้มีลักษณะเป็นแบบ primate city ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เมืองตามชนบทพัฒนาได้ช้าหรือยากมาก เมื่อความเจริญอยู่ในเมืองใหญ่ ก็ยิ่งเป็นแรงจูงใจให้คนอพยพเข้ามาทุกที ด้วยเหตุนี้ที่ดินในเมืองหลวงจึงมีราคาสูงมาก ทำให้คนต้องอยู่อย่างแออัด ชาวชนบทที่อพยพเข้ามาจะไปอยู่ในบริเวณราคาถูกลง หรือไปปลูกกระต๊อบตามที่ว่างเปล่าของรัฐ ซึ่งมักจะเป็นแหล่งเสื่อมโทรม

สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง เรายังไม่มีปัญหาเรื่องนี้ ประชาชนในเมืองหลวง ก็ไม่มีมาก ปัญหาเรื่องการขาดขาดแคลนที่อยู่อาศัยต่างๆ จึงไม่มี พอหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ก็เริ่มมีปัญหาดังกล่าว เพราะบ้านเมืองถูกทำลายคนอพยพเข้าตัวเมืองมาก ค่าเช่าบ้านสูงขึ้น แต่เนื่องจากเมืองหลวง ไม่มีการวางผังเมืองอย่างถูกหลักการ การขยายตัวเมืองจึงเป็นไปตามยถากรรม ขาดมาตรการในการควบคุมใช้ที่ดินของเมือง เอกชนเจ้าของที่ดินก็แสวงหาผลประโยชน์กำไรตามความพอใจของตน ในรูปแบบคนต่างทำโดยปราศจากตัวบทกฎหมายที่ถูกต้องและทันสมัย เมืองก็กลายเป็นแหล่งขาดความเป็นระเบียบ ยากต่อการพัฒนาให้ดีขึ้น ดังนั้นแหล่งเสื่อมโทรมในเมือง ถ้ามองอย่างผิวเผินก็เห็นว่ามีไม่มาก แต่อันที่จริงแล้วแหล่งเสื่อมโทรมในเมืองหลวง มีจำนวนมาก และเห็นได้ชัดเมื่อมองจากที่สูง

ภาพที่ 1 ทางเท้าบริเวณท่าพระจันทร์

ปรากฏการณ์คนเร่ร่อนในสังคมไทย

กลไกการทำงานของสังคม ค่านิยมกลับกลายเป็นไปในทางด้านวัตถุนิยม เทคโนโลยีซึ่งกระทบกระเทือนต่อความเป็นสังคมปฐมภูมิเก่าก่อนอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อสภาวะการดำเนินชีวิต ตลอดจนโดยเฉพาะการปรับตัวของคนในสังคมและสถาบันสถานต่างๆ เพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ค่าครองชีพสูงขึ้น ค่านิยมเป็นเรื่องของเงินทองความร่ำรวยที่มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันเป็นยุควัตถุนิยม เงินสามารถซื้อทุกอย่างทุกอย่างที่ต้องการได้ คนมีเงิน คนร่ำรวยจะได้รับการยกย่อง เคารพนับถืออย่างกว้างขวาง เงินนำมาซึ่งเกียรติยศอำนาจ ความนับถือยอมรับทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงส่งผลต่อพฤติกรรมความคิดของคนในสังคมปัจจุบันแปรเปลี่ยนไป ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หายไปกลายเป็นความเห็นแก่ตัวชีวิตผู้คนที่ดีดำรงอยู่ในสังคมยุคแข่งขันกัน จากปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นสาเหตุให้เกิดคนเร่ร่อนขึ้น

จากทิศทางการพัฒนาประเทศในรอบ 40 ปีเศษที่ผ่านมาส่งผลให้คนจากชนบทอพยพหลั่งไหลเข้ามาหางานทำในเมือง โดยบุกเบิกที่ดินสร้างบ้านเรือนตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่กันเป็นย่านชุมชนแออัดหรือสลัมแทรกอยู่ตามความเจริญของเมืองต่อมาเกิดชุมชนใต้สะพาน กระทั่งมีคนจนเมืองในรูปแบบใหม่ที่ต้องอาศัยหลบนอนในที่สาธารณะแทนบ้าน นานเป็นเดือนเป็นปี²

ปัจจุบันเราสามารถเห็นคนเร่ร่อนได้ตามที่สาธารณะทั่วไปในกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะเป็นเวลาใดก็ตาม ในสภาพสวมเสื้อผ้าเก่าๆ มีข้าวของสัมภาระมากมาย นั่งนอนอยู่ตามที่ต่างๆ เป็นที่สังเกตได้ง่ายถึงความแตกต่างจากคนเมืองทั่วไปที่ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมเมือง อันเป็นลักษณะของคนจนเมืองที่มีความรุนแรงในอีกลักษณะหนึ่ง ทำให้เห็นถึงมิติของการดิ้นรนเอาชีวิตรอด ในสิ่งแวดล้อมที่มีความซับซ้อนภายใต้สังคมเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพฯ

ภาพที่ 2 ใต้สะพานข้ามทางรถไฟ จ.นครปฐม

² บุญเลิศ วิเศษปรีชา, โลกของคนไร้บ้าน (กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์, 2546) ,3.

ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ

มนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคมจะต้องประสบกับปัญหาสังคม เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิภาพและชีวิตของมนุษย์ในการอยู่ร่วมกัน เป็นมรดกทางสังคมที่มนุษย์จะต้องประสบในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม การที่มนุษย์มีความจำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ต่อกัน มนุษย์ต้องรู้ว่าตนมีสิทธิและหน้าที่อย่างไรต่อสังคม เช่นจะต้องรู้ว่าสังคมจะให้อะไรแก่เรา และในขณะที่เดียวกันเราจะต้องทำประโยชน์อะไรแก่สังคมบ้าง ด้วยเหตุนี้สังคมจึงได้กำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ กฎเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นแสดงให้เห็นถึงค่านิยม (value) ในสังคมนั้นๆ เช่น ห้ามมิให้รังแกผู้อื่น ห้ามลักขโมย พ่อแม่จะต้องเลี้ยงลูก ทุกคนต้องรับผิดชอบต่อภยันตรายที่เกิดขึ้นในชุมชน เป็นต้นกฎเกณฑ์เหล่านี้บางกฎเกณฑ์ก็กลายเป็นวิถีชีวิตของชุมชนนั้น³

และในปัจจุบันความแปรเปลี่ยนของวิถีชีวิตและค่านิยมของสังคมบริโภคได้ก่อให้เกิดความแตกต่างของการใช้ชีวิตหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นชนชั้นก็ว่าได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วรุนแรง ทุกผู้ทุกนามที่อยู่ในสังคมแห่งความแออัดยัดเยียด ของสังคมเมืองก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับ วิถีทางแห่งยุคสมัยในการดำเนินชีวิต อันเร่งรีบวุ่นวายที่หียบยื่นความกระเสือกกระสนในการดำเนินชีวิตที่ช่างเปี่ยมไปด้วยความเหนื่อยหน่าย บ้างก็ทนได้ บ้างก็ทนไม่ได้ กลับกลายเป็นความแปลกแยก ผู้คนเหล่านั้นจึงเป็นดังส่วนเกินของที่แห่งนี้ ที่ที่ไม่ใช่ของเขา กลายเป็นส่วนเกินของที่แห่งนี้ อยู่ผิดที่ผิดทาง ผิดเจตนา ผิดความมุ่งหมาย แปลกแยกจนก่อเกิดความเจ็บปวดที่ถูกหียบยื่นให้จากเมืองหลวง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างใหญ่ กลไกการทำงานของสังคม ค่านิยมกลับกลายเป็นไปในทางด้านวัตถุนิยม เทคโนโลยี ซึ่งกระทบกระเทือนต่อความเป็นสังคมปฐมภูมิเก่าก่อนอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อสภาวะการดำเนินชีวิต ตลอดจนโดยเฉพาะการปรับตัวของคนในสังคมและสถาบันสถานต่างๆ เพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ค่าครองชีพสูงขึ้น ค่านิยมเป็นเรื่องของเงินทองความร่ำรวยที่มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันเป็นยุควัตถุนิยม เงินสามารถซื้อทุกอย่างทุกอย่างที่ต้องการได้ คนมีเงิน คนร่ำรวยจะได้รับการยกย่อง เคารพนับถืออย่างกว้างขวาง เงินนำมาซึ่งเกียรติยศอำนาจ ความนับถือยอมรับทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงส่งผลต่อพฤติกรรมความคิดของคนในสังคมปัจจุบันแปรเปลี่ยนไป ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หายไปกลายเป็นความเห็นแก่ตัวชีวิตผู้คนที่ดำรงอยู่ในสังคมยุคแข่งขันกันด้วยเทคโนโลยี วัตถุ เงิน มีผลต่อสังคมที่เรียบง่าย ความงามจิตใจและนำไปสู่การต่อสู้ แข่งขัน

³ สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม (กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช, 2515) , 1.

และผู้ศึกษาเองในฐานะของผู้มาใหม่ ของสังคมเมืองอันมีความคุ้นเคยกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของสภาพรอบตัวที่ ไม่มีความเจริญทางวัตถุเทียบเท่ากับเมืองหลวง ผู้ศึกษาได้สัมผัส กับชีวิตผู้คนบางกลุ่มที่อยู่ในเมืองหลวง คนเหล่านี้ไม่ได้มีชีวิตที่สุขสมบูรณ์ เป็นคนจนที่อยู่อาศัย อย่างลำบาก ที่ขาดแม้กระทั่งบ้านอันเป็นสื่อแห่งครอบครัวหรือแม้กระทั่งปัจจัยสี่ อันทุกคนพึง ได้รับ อันส่งผลให้ผู้ศึกษารู้สึกสะเทือนใจกับสังคมใหม่ที่ได้อบ ภาพของความทนทุกข์ทรมาน ความโดดเดี่ยว ความหดหู่สูญสลายตราบไปสู่ประเด็นในการทำงาน ผู้ศึกษาได้นำความรู้สึก สงสาร และสะเทือนใจ ที่ได้จากประสบการณ์ตรงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมเมืองหลวง นำไปสู่การ สะท้อนมุมมองที่ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอ สิ่งที่เกิดขึ้น

ทัศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์

ศิลปะยกระดับจิตใจมนุษย์ให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นแบบที่ดูรู้เรื่องหรือแบบนามธรรม เราถือว่าเป็นศิลปะที่ดี เป็นศิลปะเพื่อมนุษย์ทั้งสิ้น ความงามความเป็นระเบียบ ความสมบูรณ์ ของศิลปะบางแบบ ย่อมขัดเกลาวิญญานของผู้ดูให้ละเอียดอ่อนและโน้มไปสู่ความดี อารมณ์ที่ รุนแรงในศิลปะบางแบบพอกจิตใจคนให้สะอาด และชักจูงไปสู่ระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิม เช่นเดียวกัน การทำงานศิลปะบริสุทธิ์ย่อมจะต้องมีเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด หน้าที่ของศิลปะอยู่ที่ จุดไหน เช่นงานศิลปะบางอย่างมีหน้าที่ใช้สอยต่อสังคม (The Social Function) ที่สะท้อนและ แสดงออกเกี่ยวกับ ความเป็นไปของสังคมไม่ว่าจะเป็น สิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคมมาอ้างอิง

การนำประสบการณ์มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะอันมีความน่าสนใจอันสื่อถึงชีวิต และเหตุการณ์ที่สามารถสื่อกับประสบการณ์กับผู้อื่นได้ ที่ผู้ศึกษาได้รับมาจากสิ่งแวดล้อม เช่น สิ่ง ที่ได้พบเห็น หรือรู้สึก กับสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ก่อเกิดปฏิกิริยากับ สิ่งแวดล้อมนั้น ทำให้เกิดอารมณ์และความคิดกับประสบการณ์นั้น อันประกอบไปด้วยความโดดเด่น ความสำคัญ ระเบียบแบบแผน แก่นสาร เนื้อหา ของประสบการณ์ที่ส่งผลกับจิตใจในและ ความรู้สึกของผู้ศึกษาแล้วถ่ายทอดเป็นประสบการณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้อื่นด้วยงานศิลปะซึ่ง ศิลปะที่เป็นประสบการณ์แท้ในชีวิต⁴ ในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ศึกษาเองนั้น ก็ได้นำความ เป็นไปของสังคมเมืองในแง่มุมหนึ่งที่ว่าด้วยการพบเห็นถึงสภาพปัญหาทางสังคม แสดงออก เกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคม จากความเป็นไปสังคมระดับล่าง ที่ได้พบเห็นประสบการณ์ ต่างๆ ที่เจ็บปวด ทำให้ผู้ศึกษามีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมต่อความเป็นไปตามสภาวะแวดล้อม ความ ลำบากแสนสาหัสความทุกข์ความอดอยากความจนภายใต้สังคมเมือง

⁴ ชลูด นิยมเสมอ , องค์ประกอบของศิลปะ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2538) , 13.

อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมสังคม

ความเจริญทางวัตถุ ในทุกวันนี้ มีการดำเนินไปอย่างรวดเร็วรุนแรง ทุกผู้ทุกนามที่อยู่ในสังคมแห่งความแออัดยัดเยียดของสังคมเมืองก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับ วิถีทางแห่งยุคสมัยในการดำเนินชีวิต อันเร่งรีบวุ่นวายที่หยบย่นความกระเสือกกระสนในการดำเนินชีวิตที่ช่างเปี่ยมไปด้วยความเหนื่อยหน่าย สำหรับกลุ่มคนที่สังคมนิยามความหมายให้เป็น “คนเร่ร่อน” กับความแปลกแยกความแปลกแยกในสังคมเมือง ผู้คนเหล่านั้นจึงเป็นดังส่วนเกินของที่แห่งนี้ ที่ไม่ใช่ที่ของเขา กับการเผชิญชะตากรรมในสังคมเมือง จากหลากหลายสาเหตุและปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นความยากจน การขาดความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพหรือแม้กระทั่งสภาพปัญหาทางครอบครัว ที่ทำให้เขาเหล่านั้นต้องกลายเป็นคนเร่ร่อน

และผู้ศึกษาในฐานะของผู้มาใหม่ ของสังคมเมืองจากสังคมในต่างจังหวัดอันมีความคุ้นเคยกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของสภาพรอบตัวที่ ไม่มีความเจริญทางวัตถุเทียบเท่ากับเมืองหลวง ผู้ศึกษาได้สัมผัสกับชีวิตผู้คนบางกลุ่มที่อยู่ในเมืองหลวง คนเหล่านั้นไม่ได้มีชีวิตที่สุขสมบูรณ์ เป็นคนจนที่อยู่อาศัยอย่างลำบาก ที่ขาดแม้กระทั่งบ้านอันเป็นสื่อแห่งครอบครัวหรือแม้กระทั่งปัจจัยสี่ อันทุกคนพึงได้รับ อันส่งผลให้ข้าพเจ้ารู้สึกสะเทือนใจกับสังคมใหม่ที่ได้มอภาพของความทนทุกข์ทรมาน ความโดดเดี่ยว ความหดหู่สูญสลายตา ก่อเกิดคำถามถึงบริบทในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างไร ค่านิยมทางจิตใจถูกแทนด้วยค่านิยมทางวัตถุ เป็นอิทธิพล เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าต้องถ่ายทอด ความเป็นไป ด้วยการนำภาพความรู้สึกทางความคิดนี้มาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะ ที่เนื้อหาต้องการแสดงออกถึงความเศร้าสะเทือนใจ ความหดหู่ และสะท้อนถึงสภาวะทางสังคมที่เลื่อมล้ำ ของชีวิตในสังคมเมือง

อิทธิพลในด้านรูปแบบการสร้างสรรค์

งานประติมากรรมสมัยใหม่อาจสร้างงานศิลปะจากวัสดุต่างๆ แล้วแต่ความประสงค์ของศิลปินแต่ละคน บางครั้งอาจจะสลักหินหรือแกะไม้หรือจะปั้นดินแล้วหล่อด้วยปูนพลาสเตอร์หรือหล่อด้วย บรอนซ์ อีกวิธีหนึ่งอาจจะเชื่อมโลหะเหล็กหรืออลูมิเนียมร่วมกับปูนพลาสเตอร์และไม้ ให้มีรูปร่าง เป็นไปตามลักษณะของวัสดุดังกล่าวรวมกันให้เกิดเป็นงานประติมากรรม งานประติมากรรมแต่ละชิ้นจะต้องมีปัญหาและวิธีการที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ประติมากรรมย่อมจะต้องเผชิญกับปัญหาความเหมาะสมที่จะต้องใช้หลักจิตวิทยาเข้าช่วยในการประกอบการทำงานด้วย

ประติมากรจะทำงานของตนเองอย่างรวดเร็วไม่ได้ ประติมากรต้องเป็นคนที่เยือกเย็น สุขุมและเต็มไปด้วยเหตุและผลตลอดเวลาเพราะงานประติมากรรมเป็นงานที่ต้องการความอดทน ความมานะพยายาม และการควบคุมความรู้สึกและเหตุผลในการที่จะพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่าง

รอบคอบ แม้แต่ ไมเคิลแองเจโล ปกติเป็นคนมีอารมณ์รุนแรงเผ็ดร้อน แต่เมื่อเวลาเขาทำงาน ประติมากรรมเขาก็สามารถบังคับตัวเองได้ และเขาได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างจิตรกรรม และประติมากรรมในเรื่องของแสงเงาและความเป็นจริง งานประติมากรรมย่อมมีเทคนิคพิเศษอัน สอดคล้องกับวัสดุที่ใช้ทำด้วย

เมื่อพิจารณาความคล้ายคลึงกันระหว่างงานสมัยใหม่ของจิตรกรรมกับประติมากรรม เราจะเห็นได้ว่างานจิตรกรรมสมัยปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงจากสมัยโบราณมาเป็นเรื่องของ สมัยใหม่ เช่น พวกคิวบิซึม (Cubism) ที่มีความโดดเด่นในการใช้รูปทรงเรขาคณิต ที่นำมา ประกอบกันเพื่อแสดงความคิดหรืออารมณ์ด้วยวิธีการและการแสดงออกของตน ในงาน ประติมากรรมก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับงานจิตรกรรมตามยุคตามสมัย และตาม วิวัฒนาการของโลก อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงโดยการนำสิ่งใหม่ๆเข้ามาย่อมเกิดขึ้นได้ไม่ว่า ณ ที่ใด⁵ และในการสร้างสรรค์รูปแบบผลงานของผู้ศึกษา เป็นรูปแบบของประติมากรรมลอยตัวที่ มีการใช้รูปทรง เรขาคณิตใช้ลักษณะของโครงสร้างที่มีการสร้างสรรค์ตามจินตนาการของผู้ศึกษาที่ ผ่านการวิเคราะห์จากประสบการณ์ และแนวความคิด เช่นเดียวกับการสร้างรูปแบบประติมากรรม สมัยใหม่ มีรูปแบบที่แปลกใหม่กว่าคือมีการแสดงออกที่หลากหลายประติมากรรมลอยตัวมีแบบ แยกออกต่างๆ กันตามสมัยและกาลเวลาประติมากรรมชนิดนี้สามารถชมได้ทุกด้าน

ดังนั้นการสร้างสรรค์ให้ดังงามทั้งรูปด้านหน้าและด้านหลัง สามารถให้ผู้ชมพิจารณา ถึงความงาม โดยสร้างสรรค์ให้ทุกส่วนของประติมากรรมจะขึ้นอยู่กับการจัดตั้งแสดงด้วย ประติมากรรมลอยตัว นอกจากจะมีลักษณะแบบที่แตกต่างกันตามศรัทธา ความเชื่อหรือตาม แนวคิดของแต่ละวัฒนธรรมแล้ว ความงามของประติมากรรมในด้านองค์ประกอบของศิลปะก็มี ส่วนจะต้องพิจารณา เพราะเป็นความปรารถนาของประติมากร ที่จะแสดงออกถึงความมีคุณค่า ทางสุนทรียศาสตร์ ในรูปแบบของประติมากรที่มีความแตกต่างกับประติมากรรมที่มีรูปร่างเรียบ ง่ายได้โดยทั่วไป ลักษณะต่าง ของรูปและช่องว่างจะประสานสัมพันธ์กันในเนื้อที่ส่วนใหญ่และจะ มีความขัดแย้งในเนื้อที่ส่วนน้อยซึ่งรูปลักษณะและช่องว่างความซับซ้อนกลมกลืนหรือขัดแย้งใน งานประติมากรรมชิ้นหนึ่งๆ นั้น จะมีอยู่ทั่วไปในประติมากรรมที่มีองค์ประกอบซับซ้อนกัน โดยเฉพาะมีบางองค์ประกอบที่มีขนาดและสัดส่วนตายตัวแล้ว เช่น สัดส่วนของมนุษย์

⁵ บุญมา แฉ่งฉายา, ประติมากรรมพื้นฐาน (กรุงเทพ : ประสานมิตร, 2527), 1.

อิทธิพลแนวความคิด

จากทฤษฎีของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่ว่าด้วยประสบการณ์เป็นเหตุ เป็นผล และในเวลาเดียวกันก็มีปัจจัยอีกหลายอย่างที่จะช่วยให้เกิดความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์งานศิลป์ อีกทั้งวิจรรณญาณที่ดีทางศิลปะ การดู การสังเกต การคำนึงถึง หรือ เพิ่มค่าของสุนทรียภาพในงานที่ทำ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ประสบการณ์ เพราะการรับ การจดจำเอาเรื่องราวจนมีเนื้อหา แรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์ ผู้สร้างต้องสะสมประสบการณ์และเข้าใจต่อประสบการณ์นั้นด้วย

เมื่อก้าวถึงหน้าที่ใช้สอยของงานศิลปกรรมเกิดขึ้นด้วยอาศัยกาลเวลาและจากมุมมองทฤษฎี ความต้องการของศิลปิน รวมทั้งความต้องการของสังคม จากอดีตมาจนถึงปัจจุบันโลกเราปรากฏด้วยงานศิลปกรรมที่รับใช้ความเชื่อ รับใช้ศาสนา ศิลปกรรมที่แสดงออกถึงใช้ความหมายปรัชญาความจริงและปรัชญาตน ศิลปกรรมที่รับใช้ในเรื่องจิตวิญญาณ ความบริสุทธิ์ ศิลปกรรมที่ทำหน้าที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะ ปัจจุบันสังคมเสมือนกระจกจากอดีตมีตัวอย่างลัทธิศิลปกรรม เช่น เซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) หรือจิตรกรรมที่ทำหน้าที่ต่อต้านพฤติกรรมของมนุษย์ แสดงออกโลกทัศน์ในแง่ลบต่างๆ เมื่อกาลเวลาศิลปกรรมแห่งการเดินทางมาถึงปัจจุบันศิลปกรรมสมัยใหม่ไม่เน้นความเคยชิน เน้นความรู้สึกจากทดลองจริง เน้นการเปลี่ยนแปลงไปตามสังคม มีเสรีภาพในการแสดงออกตามสิทธิ เน้นรับใช้ความคิดและรูปแบบใหม่และสร้างสรรค์ มีกระบวนการที่ซับซ้อนมาก โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมของเทคโนโลยี และความเป็นวัตถุนิยมของสังคมมากขึ้นอันก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมมากมาย เช่น ความสับสนวุ่นวาย การแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเสื่อมถอยของความดีงามด้านจิตใจ สิ่งเหล่านี้ต่างเป็นประสบการณ์ของศิลปินที่ถ่ายทอดและสะท้อนความเป็นไปของสังคม ผ่านการสร้างสรรค์ทางผลงานศิลปกรรมในรูปแบบต่างกันไป

ด้วยเหตุนี้ในผลงานของผู้ศึกษาจึงมีแนวความคิดที่ให้อิสระในการคิดที่จะแสดงออกโดยเป็นนำความรู้สึก เศร้าสะเทือนใจต่อประสบการณ์ในการพบเห็นภาพแห่งชีวิตของคนเร่าร้อน สังคมในคมเมืองมาเป็นแรงขับในการสร้างสรรค์ผลงานโดยอาศัยหลักการคิดจากทฤษฎีของ จอห์น ดิวอี้ ที่ว่าด้วยสุนทรียศาสตร์คือประสบการณ์ของการรับรู้ ชาบซึ่ง อันต้องการแสดงและสะท้อนต่อสังคมถึงบริบททางสังคมปัจจุบันที่แปรเปลี่ยนไปด้วยเหตุและปัจจัยของค่านิยมทางวัตถุเพียงอย่างเดียวโดยที่สังคมหลงลืมค่านิยมทางจิตใจที่ดั้งเดิมอันเป็นส่วนเดิมเดิมของสังคม ดังแนวคิดของลัทธิ เซอร์เรียลลิสม์ ที่ทำ หน้าที่ต่อต้านพฤติกรรมของมนุษย์ แสดงออกโลกทัศน์ในแง่ลบต่างๆ ที่มีการเน้นการเปลี่ยนแปลงไปตามสังคม และสื่อสะท้อนในมุมมองต่อสังคมนั้นๆ

อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

ผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาเป็นผลงานที่นำเสนอถึง เรื่องราวของสังคม และปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่างๆ ตามที่ศิลปินแต่ละคนนำเสนอ รวมไปถึงการนำเสนอทางด้าน รูปทรงที่แสดงออกทางด้านการเห็น ซึ่งเป็นสิ่งที่กระตุ้นความคิดและจินตนาการ

ภาพที่ 3 ประติมากรรม “อิสระ 2”

ที่มา : มหาวิทยาลัยศิลปากร, นิทรรศการประกวดประติมากรรม
ติดตั้ง ณ ธนาคารกรุงไทย (กรุงเทพฯ : หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2548),29.

ผลงานประติมากรรมชื่อ “อิสระ 2” ของ พงศ์ภวัน อะสีติรัตน์ เทคนิค เหล็ก, แสตนเลส, เซรามิก ขนาด 80 X 130 cm. รางวัลที่ 3 นิทรรศการประกวดประติมากรรม ติดตั้ง ณ ธนาคารกรุงไทยเป็นผลงานที่แสดงถึงมนุษย์ที่อยู่ในกรอบแห่งความศิวิไลซ์แห่งเมืองใหญ่การมอง ออกจากภาวะภายในหรือสิ่งภายในที่เคยชินจะพบกับอิสระและความจริงรูปทรง ในผลงาน เป็น รูปทรงเรขาคณิตซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนวัตถุ และมีรูปทรงของนกที่ตัดทอนแล้วอยู่ในผลงานที่เป็น สัญลักษณ์แทนมนุษย์ โครงสร้างโดยรวมของรูปทรงเป็นลักษณะรูปทรงเรขาคณิต

ภาพที่ 4 ประติมากรรม“คนเดียว”

ที่มา : มหาวิทยาลัยศิลปากร, การแสดงผลปกรรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 46 (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2543), 26.

ผลงานประติมากรรมชื่อ“คนเดียว”ของนภดล วิรุฬห์ชาติตะพันธ์ เทคนิค ไฟเบอร์กลาส เพล็กรางวัลเกียรติคุณอันดับ 1 เหรียญทอง ประเภทประติมากรรม การแสดงผลปกรรรมแห่งชาติ ครั้งที่46 เป็นผลงานที่สะท้อนปัญหาของสังคมในแง่ของความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยใช้รูปทรงในการแสดงออก กลุ่มคนที่หายไปเหลือเพียงเงาและร่องรอยเหลือเพียงผู้หญิงและชายที่ยืนมองซึ่งไม่มีหน้า เป็นสัญลักษณ์เปรียบให้เห็นว่าแม้จะมีผู้คนมากมาย แต่ก็ไม่มีใครที่คอยช่วยเหลือเมื่อเกิดภัย เหมือนต่างคนต่างอยู่

ภาพที่ 5 จิตรกรรม“รอ-คอย หมายเลข 1”

ที่มา : มหาวิทยาลัยศิลปากร, การแสดงผลปกรรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 48 (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2545), 21.

ผลงานจิตรกรรมชื่อ “รอ-คอย หมายเลข 1” ของเทอดเกียรติ หวังวัชรกุล เทคนิค สีน้ำมันบนแผ่นอะลูมิเนียม ขนาด 185 X 365 cm.รางวัลเกียรติคุณอันดับ 2 เหรียญเงิน ประเภทจิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 48 เป็นผลงานที่สะท้อนภาพปัญหาในสังคมที่มีความเจริญทางด้านวัตถุ โดยมีการใช้สัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญทั้งทางด้านการแสดงออกและวัสดุที่ใช้การแสดงออกในภาพสัญลักษณ์ที่ใช้คือรูปส่วนของรถไฟที่แทนเทคโนโลยี อะลูมิเนียมที่ใช้เป็นสีลงสีก็แสดงให้เห็นถึงความเป็นเทคโนโลยีและมีการสะท้อนแสงในแผ่นอะลูมิเนียมซึ่งให้ความรู้สึกร้อนและคนที่นอนอยู่บนเก้าอี้ที่เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงปัญหาคุณภาพชีวิตในเมือง

ภาพที่ 6 ประติมากรรม “ การเดินทางในโลกศิวิไลซ์ ”

ที่มา : วิโชค มุกดามณี,6 ทศวรรษศิลปกรรมร่วมสมัยในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546), 352.

ผลงานประติมากรรมชื่อ “ การเดินทางในโลกศิวิไลซ์ ”ของ ศิระ สุวรรณศร เทคนิค เชื่อมโลหะ ไฟเบอร์กลาส รางวัลเกียรติคุณอันดับ1เหรียญทอง ประเภทประติมากรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่45 แสดงถึงความเป็นวัตถุและรูปร่างมนุษย์เป็นองค์ประกอบของงานที่ศิลปินต้องการแสดงให้เห็นถึงโลกความจริงของการเข้ามามีส่วนร่วมของสังคมใหม่ หากมนุษย์ยังไม่ตรองสภาพภายนอก ที่รายล้อมอยู่ ความเป็นวัตถุจะก้าวเข้ามาสู่ชีวิต และเมื่อใดที่จิตใจขาดความรัก ความเอาใจใส่เมื่อนั้นโลกของเราก็จะเป็นโลกของวัตถุอย่างสิ้นเชิง

ภาพที่ 7 ประติมากรรม “คนปราศจากแขน (Armless Backs)”

ที่มา : จิระพัฒน์ พิตรปรีชา , โลกศิลปะศตวรรษที่ 20 (กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2545), 406.

ผลงาน ประติมากรรมชื่อ “คนปราศจากแขน (Armless Backs)” ของ Magdalena Abakanowicz เทคนิค เครื่องปั้นดินเผา มีการใช้รูปทรงซ้ำ ๆ กันของมนุษย์ที่มีการลดทอนรายละเอียดของร่างกายมนุษย์ หดเหลือแต่ส่วนที่ต้องการสื่อสารถึงความรู้สึกของแก่นสารในแนวความคิด และมีการจัดวางเรียงเป็นแถวยาว ซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกยอมจำนนต่อชะตากรรม

วิเคราะห์อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

แนวเรื่องของผลงานศิลปกรรมส่วนใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อผู้ศึกษาเป็นผลงานที่แสดงออกถึงเนื้อหาเรื่องราวและรูปทรง ในแนวทางที่ว่าด้วยการนำแรงบันดาลใจจากสภาวะของสังคมปัจจุบันที่ส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิดของศิลปิน ซึ่งแสดงออกถึงแนวคิดที่แตกต่างกันออกไปในด้านมุมมองการสร้างงานศิลปกรรม ในด้านแนวเรื่องและผู้ศึกษามีความสนใจเป็นพิเศษในงานศิลปกรรมที่ส่งอิทธิพลจากการนำเอาสภาวะความรู้สึกต่อสังคมโดยเฉพาะสังคมเมืองที่มีศิลปินหลากหลายคนที่มีการนำแนวเรื่องมาจากประสบการณ์ตรงจากการใช้ชีวิต การพบเห็น การสัมผัสสัมผัสได้ สังคมเมืองไม่ว่าจะเป็นความสะเทือนใจ ความเปื้อนหนายต่อความเสื่อมถอยของสังคม โดยเฉพาะความเจริญทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อสังคมในบางแง่มุมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในบางกลุ่มหรือแม้กระทั่งการครอบงำของระบบทุนนิยมอันก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เช่นในผลงานประติมากรรมชื่อ “อิสระ 2” (ภาพที่ 3) ของ พงศ์ภวัน อะสีติรัตน์ ที่แสดงถึงมนุษย์ที่อยู่ในกรอบแห่งความศิวิไลซ์แห่งเมืองใหญ่การมองออกจากภาวะภายในหรือสิ่งภายในที่เคยชินจะพบ

กับอิสระและความจริงและผลงานจิตรกรรมชื่อ“รอ-คอย หมายเลข 1”ของเทอดเกียรติ หวังวัชรกุล เป็นผลงานที่สะท้อนภาพปัญหาในสังคมที่มีความเจริญทางด้านวัตถุอันส่งผลต่อชีวิตของคนในสังคมที่มีแนวเรื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันเช่นเดียวกับผลงานของผู้ศึกษา ที่ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผลงานที่มีอิทธิพลในด้านแนวเรื่องที่มีความใกล้เคียงเพื่อเป็นการเปรียบเทียบในการสร้างผลงาน

ในส่วนของอิทธิพลด้านโครงสร้างรูปทรงนั้น ผลงานส่วนใหญ่ที่มีการถ่ายทอดถึงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตคนในสังคมกับสภาวะและสิ่งแวดล้อมในสังคมเมือง การสร้างรูปทรงนั้นจึงเป็นรูปทรงที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งที่พบเห็นเช่น สิ่งก่อสร้างต่างๆ สถาปัตยกรรม ที่มีความเป็นเหลี่ยมสัน เป็นรูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) ที่ใช้รูปทรงเรขาคณิตแทนคำวัตถุ อันเป็นรูปทรงที่แสดงถึงพลังที่ไม่มีชีวิต การรับรู้ในพลังของรูปทรงเรขาคณิต เป็นการรับรู้โดยการทำ ความรู้จักกับรูปทรงว่ารูปทรงอยู่ในสถานะที่จะแสดงพลังอะไร และเนื่องจากวัตถุเป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวแต่ขาดชีวิต จึงสอดคล้องกับความหมายของวัตถุ จึงนำมาใช้แทนความเป็นวัตถุโดยรูปทรงเรขาคณิตนี้มาจากโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของงาน อันเป็นเหตุจากสถาปัตยกรรมเป็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญทางวัตถุ เช่น ผลงานประติมากรรมชื่อ “ การเดินทางในโลกศิวิไลซ์ ”ของศิริระ สุวรรณศร ที่มีการใช้โครงสร้างของรูปทรงของความเป็นเหลี่ยมสันของรูปทรงเรขาคณิตผสมผสานกับรูปทรงมนุษย์ ในด้านของรูปทรงมนุษย์อิทธิพลในการใช้มาจากการใช้รูปทรงมนุษย์ที่แสดงออกถึงอารมณ์ผ่านภาษากายในรูปแบบที่ต่างกันเช่น ประติมากรรม “ คนปราศจากแขน (Armless Backs) ”ของ Magdalea Abakanowicz มนุษย์ที่มีการตัดทอนรายละเอียดของความเหมือนจริงอันหลงเหลือแต่ส่วนที่ต้องการสื่อสารถึงความรู้สึกของแก่นสารใน แนวความคิด และมีการจัดวางเรียงเป็นแถวยาว ซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกขมขื่นจำนวนต่อชะตากรรม เป็นใช้การแสดงออกของรูปทรงอินทรีย์รูปคือรูปทรงมนุษย์ผสมผสานกับการใช้เส้นโค้งอันแสดงความโศกเศร้าของผลงานเช่นเดียวกันกับผลงานของผู้ศึกษาที่มีการใช้รูปทรงมนุษย์เป็นส่วนประกอบสำคัญในการแสดงออก ถึงความรู้สึกตามแนวคิดของงานเช่นกัน

ผลงานศิลปกรรมที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ศึกษานั้นมีความสำคัญในด้านการแสดงถึงการสร้างสรรค์ในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นมุมมองตลอดจนแนวคิดไปจนถึงการสร้างรูปทรง ที่มีความแตกต่างกันไปตามศิลปินแต่ละคนกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดผลงานที่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้เรียนรู้ตลอดจนเปรียบเทียบเพื่อสร้างสรรค์ผลงานดังเช่นผลงานที่ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์ข้างต้น ก็มีอิทธิพลที่ส่งผลการแสดงออกทั้งด้านแนวเรื่องและการสร้างรูปทรงที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ศึกษา

บทที่ 3

รูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ คือการทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้นในโลกด้วยปัญญามนุษย์ สิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นนั้นต้องมีลักษณะเป็นต้นแบบในทางใดทางหนึ่ง ไม่ซ้ำกับสิ่งใดที่เคยมีอยู่แล้ว การสร้างสรรค์เป็นกระบวนการอิสระ ไม่เป็นทาสของสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ หรือปัญญา หรือลัทธิ หรือแบบอย่าง(Style) การสร้างสรรค์ต้องมีเสรีภาพ มีความนึกคิดอย่างอิสระ มีความริเริ่มและก้าวหน้า

การสร้างสรรค์ศิลปะ หมายถึง การสรรหาหรือคิดค้นรูปทรงหรือหน่วย (Unit) ที่มีสาระต่อจุดหมายของการสร้างสรรค์และจัดระเบียบของหน่วยนั้น หรือหน่วยเหล่านั้นทำให้เกิดรูปทรงใหม่ขึ้น เป็นรูปทรงที่มีเอกภาพ (Unity) หรือลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน (Individuality) เป็นต้นแบบ (Originality) และมีเอกภาพ เพื่อให้เข้าไปสู่ผลสำเร็จในการแสดงออก ต่อสภาวะอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ศึกษาในเรื่องที่ต้องการแสดงออก ด้วยการสร้างสรรค์งานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาที่มีรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ผลงานดังต่อไปนี้

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ในสังคมปัจจุบันที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมของเทคโนโลยี และความเป็นวัตถุนิยมของสังคมมากขึ้นอันก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมมากมาย เช่น ความสับสนวุ่นวาย การแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคมความเสื่อมถอยของความดีงามด้านจิตใจ และสิ่งเหล่านี้ต่างเป็นประสบการณ์ของศิลปินแต่ละคน ที่แตกต่างกัน ถ่ายทอด และสะท้อนความเป็นไปของสังคม ผ่านการสร้างสรรค์ทางผลงานศิลปกรรมในรูปแบบต่างกันไป

ผู้ศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม แห่งความเจริญทางวัตถุซึ่งได้นำประสบการณ์ที่ได้พบเห็นและรับรู้ถึงปัญหาทางสังคม เกี่ยวกับกลุ่มคนเร่ร่อนในสังคมเมือง ซึ่งเผชิญกับชะตากรรมความลำบาก แห่งวิถีชีวิต ไร้ซึ่งความสมบูรณ์แห่งสถานะทางสังคม ขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรในการดำรงชีวิตอย่างเต็มที่หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่ไร้ตัวตนในสังคมเมือง

ด้วยเหตุนี้ในผลงานของผู้ศึกษาจึงมีแนวความคิดที่ให้อิสระในการคิดที่จะแสดงออก โดยเป็นนำความรู้สึก เศร้าสะเทือนใจต่อประสบการณ์ในการพบเห็นภาพแห่งชีวิตของคนเร่ร่อนสังคมในคมเมืองมาเป็นแรงขับในการสร้างสรรค์ผลงาน อันต้องการแสดงและสะท้อนต่อสังคมถึงบริบททางสังคมปัจจุบันที่แปรเปลี่ยนไปด้วยเหตุและปัจจัยของค่านิยมทางวัตถุเพียงอย่างเดียว โดยที่สังคมหลงลืมค่านิยมทางจิตใจที่ดีงามอันเป็นส่วนเติมเต็มของสังคม

แนวเรื่อง

เรื่องหรือแนวเรื่องจะมีความสำคัญก็ต่อเมื่อเป็นจุดบันดาจิตใจหรือความสะเทือนใจให้แก่ศิลปิน ที่สร้างรูปทรงที่มีชีวิตและความหมายขึ้น และแนวเรื่องนั้นสะท้อนมายังผู้ดู ในฐานะจุดเริ่มต้นที่จะเดินเข้าไปสู่ความงามและความหมายในรูปทรงของงานนั้น แนวเรื่องจะต้องหลอมรวมกับรูปทรงและเทคนิคอย่างสมบูรณ์ แนวเรื่องจะแสดงตัวได้ต้องอาศัยรูปทรงกับเทคนิค และรูปทรงจะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยเทคนิคกับแนวเรื่อง⁶

ผู้ศึกษาได้นำประสบการณ์มาสร้างสรรค์เป็นผลงานอันมีความน่าสนใจอันสื่อถึงชีวิตและเหตุการณ์ที่สามารถสื่อกับประสบการณ์กับผู้อื่นได้ ที่ผู้ศึกษาได้รับมาจากสิ่งแวดล้อม เช่น สิ่งที่ได้พบเห็น หรือรู้สึก กับสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันที่มีสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ก่อเกิดปฏิกิริยากับสิ่งแวดล้อมนั้น ทำให้เกิดอารมณ์และความคิดกับประสบการณ์นั้น อันประกอบไปด้วยความโดดเด่น ความสำคัญ ระเบียบแบบแผน แก่นสาร เนื้อหา ของประสบการณ์ที่ส่งผลกับจิตใจและความรู้สึกของผู้ศึกษา แล้วถ่ายทอดเป็นประสบการณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้อื่นด้วยงานศิลปะซึ่งศิลปะที่เป็นประสบการณ์แท้ในชีวิตในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ศึกษาเองนั้น ก็ได้ นำความเป็นไปของสังคมเมืองในแง่มุมหนึ่งที่ว่าด้วยการพบเห็นถึงสภาพปัญหาทางสังคม แสดงออกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคม จากความเป็นไปสังคมระดับล่าง ที่ได้พบเห็นประสบการณ์ต่างๆ ที่เจ็บปวด ทำให้ผู้ศึกษามีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมต่อความเป็นไปตามสภาวะแวดล้อม ความลำบากแสนสาหัสความทุกข์ความอดอยากความจนของคนเร่ร่อนภายใต้สังคมเมือง

ผู้ศึกษาได้นำประสบการณ์ของความรู้สึก สะเทือนใจ และหดหู่ ของผู้ศึกษาที่มีต่อภาพแห่งชีวิตของเขาเหล่านั้น อันรับรู้ได้ถึงความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกัน จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการให้ก่อเกิดเป็นรูปธรรมเพื่อแสดงถึง รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และ ชีวิต ด้วยการใช้อุปกรณ์ที่เป็นโครงสร้าง อันมีที่มาจากโครงสร้างสถาปัตยกรรมในเมือง และรูปทรงของมนุษย์ที่นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลงานเพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่อ้างว้าง โดดเดี่ยวที่ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

⁶ ชลุต นิเมเสมอ , องค์ประกอบของศิลปะ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,2538),251.

เนื้อหา

เนื้อหา คือ ความหมายของศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ (Artistic Form) เนื้อหาของงานศิลปะแบบรูปธรรม เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง เนื้อหาของผลงานแบบนามธรรมหรือแบบ นอนออบเจกทีฟ เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของรูปทรง เนื้อหาเป็นคุณลักษณะฝ่ายนามธรรมของงานศิลปะที่มองออกจกด้านารขึ้นชมหรือจากผู้ดู⁷

ผู้ศึกษาได้นำประสบการณ์ ในความรู้สึกสะเทือนใจจากแนวเรื่องที่กล่าวถึง ประสบการณ์ต่อความรู้สึก สะเทือนใจ และเหตุอันรับรู้อันรับรู้ได้ถึงความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกัน จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการให้ก่อเกิดเป็นรูปธรรมเพื่อแสดงถึง รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และ ชีวิต ด้วยการใช้รูปทรงที่เป็นโครงสร้าง อันมีที่มาจากโครงสร้างสถาปัตยกรรมในเมืองที่มีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) ที่มีความเป็นเหลี่ยมมุม อันเป็นลักษณะของรูปทรงส่วนใหญ่ที่พบเห็นได้ในสภาพแวดล้อมอันเกิดจากความเจริญทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ภายใต้สังคมเมือง ผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการของสังคมเมืองโดยรวมผ่านรูปทรงเรขาคณิตที่เป็นผลจากความรู้สึกต่อความ อึดอัด หนึ่งเฉยของเส้นตั้งและเส้นนอน ที่ซ้ำๆกันของรูปทรง และรูปทรงอินทรีย์รูป(Organic Form) ที่เป็นรูปทรงของสิ่งมีชีวิต ซึ่งผู้ศึกษาใช้รูปทรงของมนุษย์นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลงานอันประกอบด้วย 2 ลักษณะคือในลักษณะแรกเป็นรูปร่าง/โครงร่าง มนุษย์ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตอันเป็นผลมาจากแนวเรื่องที่แสดงวิถีชีวิตของคนเมืองส่วนใหญ่ เพื่อแสดงถึงความเจริญทางวัตถุได้ผสานครอบงำชีวิตมนุษย์ ในอีกลักษณะคือ การนำรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตแต่หากเป็นรูปทรงที่ต่างจากรูปทรงแรกคือมีลักษณะของมนุษย์ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างว่าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ดังนั้นในการสร้างสรรค์จะมีทั้งเนื้อหาของรูปทรง คือ เนื้อหาทางรูปทรงที่มีการนำรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรง อินทรีย์รูป มาแสดงความแตกต่างระหว่างรูปทรงในการสร้างสรรค์ และเนื้อหาของแนวเรื่อง คือ การตอบสนองต่อแนวเรื่องที่ต้องการแสดงถึงความเหลื่อมล้ำ แยกแยกแตกต่างของชีวิตมนุษย์ในสังคมเมือง

⁷ เรื่องเดียวกัน,251.

รูปทรง

รูปทรง คือ สิ่งที่มีมองเห็นได้ในทัศนศิลป์เป็นส่วนที่ศิลปินสร้างขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ (Visual Elements) ซึ่งได้แก่ของขาว – ดำ ที่ว่าง สี และลักษณะพื้นผิว รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส เป็นความสุขทางตา พร้อมกันนั้นก็สร้างเนื้อหาให้กับตัวรูปทรงเอง และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่ อารมณ์ความรู้สึก หรือปัญญาความคิดที่เกิดขึ้นในจิตด้วย รูปทรงกับเนื้อหาไม่อาจแยกกันได้ ในงานศิลปะที่ดีทั้งสองส่วนนี้จะรวมเป็นส่วนเดียวกัน ถ้าแยกกันความเป็นเอกภาพก็อาจถูกทำลาย ชีวิตของศิลปะไม่อาจอุบัติขึ้นได้⁸

จุดมุ่งหมายของโครงการวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ผู้ศึกษาต้องการแสดงเรื่องราวของความต่างของชีวิตและวัตถุด้วยลักษณะการเปรียบเทียบจากรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน มีอำนาจเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน การสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจึงเป็นการกระทำให้สิ่งที่แตกต่างกัน แสดงออก การส่งเสริมด้านเนื้อหา ซึ่งลักษณะของรูปทรงที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือรูปทรงอินทรีย์ รูปและรูปทรงเรขาคณิตโดยมีรายละเอียดของรูปทรงดังต่อไปนี้

รูปทรงอินทรีย์รูป (Organic Form) เป็นรูปทรงที่แสดงถึงชีวิต สำหรับการสร้างสรรค์ในโครงการนี้ได้ใช้รูปทรงของมนุษย์ โดยผู้ศึกษาใช้รูปทรงของมนุษย์นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญในผลงานอันประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือในลักษณะแรกเป็นรูปร่าง/โครงร่างของมนุษย์ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตอันเป็นผลมาจากแนวเรื่องที่แสดงวิถีชีวิตของคนเมืองส่วนใหญ่ เพื่อแสดงถึงความเจริญทางวัตถุได้ผสมผสานครบง่า กลืนกินชีวิตมนุษย์อันสอดคล้องกับค่านิยมทางวัตถุในสังคมเมือง ในอีกลักษณะคือ การนำรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตแต่หากเป็นรูปทรงที่ต่างจากรูปทรงแรกคือมีลักษณะของมนุษย์ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ้างว้าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

รูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) สำหรับในโครงการนี้ ใช้รูปทรงเรขาคณิตแทนค่าวัตถุ อันเป็นรูปทรงที่แสดงถึงพลังที่ไม่มีชีวิต การรับรู้ในพลังของรูปทรงเรขาคณิต เป็นการรับรู้ โดยการทำความรู้จักกับรูปทรงว่ารูปทรงอยู่ในสถานะที่จะแสดงพลังอะไร และเนื่องจากวัตถุเป็นสิ่งที่มีความพลังในตัวเองแต่ขาดชีวิต จึงสอดคล้องกับความหมายของวัตถุ จึงนำมาใช้แทนความเป็นวัตถุโดยรูปทรงเรขาคณิตนี้มาจากโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของงาน อันเป็นเหตุจากสถาปัตยกรรมเป็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญทางวัตถุ โดยการสร้างรูปทรงจากกระบวนการทางความคิดด้านศิลปะ โดยการนำเอา เส้น ระนาบ เหลี่ยมสัน

⁸ เรื่องเดียวกัน, 251.

ปริมาตร พื้นที่ว่าง และโครงสร้างมาประกอบใหม่ให้มีปริมาตรที่แสดงพลังของวัตถุ ก่อเกิดการเปรียบเทียบจากรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน มีอำนาจเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน การสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจึงเป็นการกระทำให้สิ่งที่แตกต่างกัน แสดงออกการส่งเสริมด้านเนื้อหาที่ต้องการแสดงถึงความเจริญทางวัตถุที่กระทำต่อชีวิตมนุษย์

องค์ประกอบของรูปทรง

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมตามโครงการวิทยานิพนธ์นี้ สำหรับส่วนประกอบที่มีความสำคัญรองลงมาจากเนื้อหาและรูปทรงที่ร่วมกันเสริมสร้างให้ประติมากรรมสื่อความหมายในเรื่องราวของการสร้างสรรค์ผลงาน ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

ปริมาตร ในการสร้างสรรค์ผลงานปริมาตรส่วนใหญ่ในชิ้นงานจะเป็นในส่วนของรูปทรงเรขาคณิต ที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน กับลักษณะของรูปทรงสี่เหลี่ยมหลายขนาด ผสานรวมตัวกันที่เป็นเค้าโครงที่ลดทอนมาจากสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรมที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมเมือง อันเป็นปริมาตรที่แสดงพลังของวัตถุ สำหรับปริมาตรของรูปทรงมนุษย์ที่มี 2 ลักษณะ สำหรับส่วนที่แทรกตัวอยู่กับรูปทรงเรขาคณิตจะมีทั้ง เป็นเพียงการเจาะรูปทรงเรขาคณิตให้เป็นรูปร่างมนุษย์และระนาบของรูปร่างมนุษย์ที่ติดอยู่กับรูปทรงเรขาคณิต ส่วนที่สองคือรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตแต่หากเป็นรูปทรงที่ต่างจากรูปทรงแรกคือมีลักษณะของมนุษย์ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต

โครงสร้าง ในการสร้างสรรค์ผลงานประกอบด้วยโครงสร้าง 2 โครงสร้างหลักคือ โครงสร้างทรงเรขาคณิต (Geometric) ที่ใช้รูปทรงเรขาคณิตแทนค่าวัตถุ อันเป็นโครงสร้างที่แสดงถึงพลังที่ไม่มีชีวิต การรับรู้ในพลังของรูปทรงเรขาคณิต โดยรูปทรงเรขาคณิตนี้มาจากโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของงาน อันเป็นเหตุจากสถาปัตยกรรมเป็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญทางวัตถุ แสดงออกการส่งเสริมด้านเนื้อหาที่ต้องการแสดงถึงความเจริญทางวัตถุที่กระทำต่อชีวิตมนุษย์ โครงสร้างอินทรีย์รูป (Organic) เป็นโครงสร้าง ที่ใช้โครงสร้างของมนุษย์นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญในผลงานอันประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือในลักษณะแรกเป็นรูปร่าง/โครงร่าง ของมนุษย์ที่แทรกอยู่ในโครงสร้างเรขาคณิต ในอีกลักษณะคือ การนำโครงสร้างมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในโครงสร้างเรขาคณิตแต่หากเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะของมนุษย์ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อ

ความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างว่าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

เส้น ในการใช้เส้นเป็นตัวกำหนดขอบเขตของปริมาตรในรูปทรงประติมากรรม จะสังเกตได้จากการหักเหของลักษณะพื้นระนาบที่เป็นเหลี่ยมสันของรูปทรงและจะบ่งบอกทิศทางต่างๆ ของบริเวณพื้นระนาบ ที่มีความต่อเนื่องไปตามลักษณะของความเป็นเหลี่ยมสันของปริมาตร⁹ โดยภาพรวมของเส้นในผลงานของผู้ศึกษามีลักษณะของเส้นตั้งและเส้นนอนของรูปทรงเรขาคณิต เป็นตัวกำหนดโครงสร้างส่วนใหญ่ของชิ้นงาน ที่แสดงพลังของวัตถุที่มีลักษณะแตกต่าง และขัดแย้งกับเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต และเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ที่เป็นรูปทรงที่มีปริมาตร ที่มีสัดส่วนที่เล็กกว่า จึงทำให้เส้นตั้งและเส้นนอนของรูปทรงเรขาคณิตเป็นลักษณะหลักของเส้นในผลงาน

ขนาดและสัดส่วน เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่มีความเกี่ยวเนื่องกับความรู้สึกนึกคิดในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม รูปทรงที่ผู้ศึกษานำมาประกอบสร้างงานประติมากรรมนั้นมีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) และรูปทรงอินทรีย์รูป (Organic Form) ที่ผู้ศึกษาที่มีความต้องการให้ทั้งสองรูปทรงกระทำต่อกัน คือแสดงพลังของรูปทรงเรขาคณิตที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์โดยมีขนาด และสัดส่วนที่ต่างกันโดยที่รูปทรงเรขาคณิตมีขนาดใหญ่กว่ารูปทรงมนุษย์อันส่งอิทธิพลต่อกัน ซึ่งรูปทรงเรขาคณิตจะมีขนาดใหญ่อันจะแสดงพลังของวัตถุ จากปริมาตร น้ำหนักและความเป็นเหลี่ยมสัน ที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์ที่มีขนาดและสัดส่วนที่เล็กกว่าส่งผลต่อความรู้สึกที่ อ่างว่าง โดดเดี่ยว ของรูปทรงมนุษย์ที่ได้รับอิทธิพลจากรูปทรงเรขาคณิต

พื้นผิว ในการใช้พื้นผิวในงานประติมากรรมของผู้ศึกษาประกอบด้วยสองลักษณะคือลักษณะของผิวเรียบและผิวขรุขระ โดยใช้ลักษณะผิวขรุขระบนรูปทรงเรขาคณิตที่แสดงผิวที่มีความหยาบกระด้างของการเคลือบผิวดินที่ใช้เหล็กออกไซด์ ผสมกับน้ำดินทาบนผิวชิ้นงานที่ไม่มี ความมั่นใจที่ส่งเสริมกับรูปทรงที่ผู้ศึกษาต้องการให้เกิดความรู้สึกหยาบกระด้างและลักษณะของผิวโลหะที่แสดงพลังของวัตถุแต่สำหรับรูปทรงมนุษย์จะไม่มี การเคลือบผิวชิ้นงานโดยจะใช้เทคนิคการเผาแบบสันดาปไม่สมบูรณ์ที่จะทำให้ผิวดินมีสีน้ำตาลอมดำ อันเป็นการส่งเสริมเนื้อหาของรูปทรงที่ต้องการแสดงความต่างระหว่างวัตถุและชีวิต

น้ำหนัก แสงและเงาที่มากกระทบกับพื้นผิวของรูปทรงจะช่วยให้เห็นน้ำหนักต้นลึกหนาบางของปริมาตรในงานประติมากรรมได้เด่นชัดขึ้น ลักษณะโครงสร้างส่วนใหญ่ของผลงาน

⁹ เข็มรัตน์ กงสุข , "การเจริญเติบโต และความเบ่งบานของรูปทรง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาประติมากรรม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525), 16.

จะมีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน ที่มีความชัดเจนของน้ำหนักอ่อนแก่ที่เกิดขึ้นโดยจะขัดแย้งกับแสงเงาที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์ที่ลักษณะแสงเงาแตกต่างกันทำให้เกิดความรู้สึกถึงการส่งอิทธิพลต่อกัน

ลักษณะขัดแย้ง ลักษณะการขัดแย้งเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญสำหรับการจัดองค์ประกอบในงานประติมากรรมของผู้ศึกษา ดังนั้นการขัดกันในผลงานประติมากรรมจึงเป็นความตั้งใจของผู้ศึกษาที่ต้องการแสดงออกเนื้อหาของรูปทรงที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน กล่าวคือรูปทรงของวัตถุที่ขัดแย้งกับรูปทรงมนุษย์ตลอดจนเส้นที่ขัดแย้งกันในผลงานที่เส้นตรงของรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกับเส้นโค้งของรูปร่างรูปทรงของมนุษย์อีกทั้งในด้านของขนาดและสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองรูปทรง สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่เน้น และส่งเสริมเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการให้เกิดลักษณะเด่นในรูปทรงผลงานที่ต้องการแสดงความต่างและขัดแย้งเพื่อเป็นการแสดงออกและสื่อความหมายและความรู้สึกของความต่างระหว่างชีวิตมนุษย์ที่อยู่ร่วมกับค่านิยมและความเจริญทางวัตถุ

พื้นที่ว่าง พื้นที่ว่างในงานเป็นส่วนที่สำคัญมากในการสร้างงาน เนื่องจากผลงานมีกรรมวิธีในส่วนเนื้อหาเรื่องราวชีวิต แสดงออกด้วยการจัดการในลักษณะที่เป็นวัสดุลอยตัว 3 มิติ จึงจำเป็นต้องอาศัยพื้นที่ว่าง อากาศ ในการช่วยกำหนดรูปทรงทิศทางให้คนดูได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ในมุมมองต่างๆ พื้นที่ว่างจะช่วยกำหนดรูปทรง ทิศทาง ของผลงานทั้งหมด พื้นที่ว่างจะช่วยเสริมความรู้สึกความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองส่วนในด้านตัวรูปแบบของผลงานอย่างมาก ซึ่งในการใช้พื้นที่ว่างในผลงาน จะมีลักษณะการเจาะ ทำให้เกิดน้ำหนักความสูงต่ำโดย เจาะปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงเรขาคณิตออกเป็นรูปร่างมนุษย์ เป็นพื้นที่ว่างภายในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่รูปทรงมนุษย์อยู่ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต

เทคนิคทางเครื่องเคลือบดินเผาในการสร้างผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานในโครงการวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจากเครื่องเคลือบดินเผา ที่มีวัสดุในการสร้างผลงานเป็นดินเหนียวจาก บ้านหม้อ จังหวัดมหาสารคามที่มีรายละเอียดต่างๆดังต่อไปนี้

โดยทั่วไปดินบ้านหม้อเป็นดินที่มีความละเอียดมาก มีความเหนียว ดินดิบมีสีเทาดำ เมื่อเผาแล้วจะมีสีต่างๆ ผลการวิเคราะห์ทางเคมีแสดงให้เห็นว่าดินบ้านหม้อมีซิลิกาสูงและอลูมินาต่ำดินจึงมีทรายปนมาก มีเหล็กออกไซด์สูงซึ่งจะทำให้ดินหลังเผามีสีเข้มและการสูญเสียน้ำหนักหลังเผาสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีสิ่งเจือปน อาทิเช่นอินทรีย์วัตถุเมื่อวิเคราะห์แร่วิทยา พบว่า

ประกอบด้วย ควอร์ตต์ เสมกไทต์ เคโอลิไนต์ กิปไซต์ และเกอไทต์ เกิดปะปนกัน การที่มีแร่ เสมกไทต์ทำให้ดินมีความเหนียว และละเอียด ต้องใช้น้ำผสมมากหลังจากการแห้งจึงมีการหดตัวมาก มีความเหนียวเหมาะกับการใช้ทำผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแต่เมื่อเมื่ออบแห้งจะมีการหดตัว ซึ่งอาจทำให้ผลิตภัณฑ์แตกร้าวได้ ดังนั้นจึงต้องใส่วัตถุที่ลดการหดตัวลงไปในตัวเอง ในด้านการหดและโก่งตัวนั้น จะมีการหดตัวมาก ในสูตรที่ บางจุดที่มีส่วนผสมของวัตถุที่อื่นนอกเหนือจากตัวเนื้อดินอย่างเดียวทำให้มีการหดตัวและโก่งตัวมากกว่าจุดที่มีทราย หรือดินเชื่อมผสมอยู่ ซึ่งทรายที่ผสมลงไปนั้น จะเป็นตัวช่วยในด้านโครงสร้างของเนื้อดิน ทำให้ลดการหดตัวของดินได้ ส่วนดินเชื่อมนั้นจะช่วยลดการหดตัวได้ แต่ว่าเมื่อเผาขึ้นงานแล้วจะส่งผลให้งานเปราะแตกได้ง่ายเป็นเพราะส่วนผสมในดินเชื่อมนั้นมีอินทรีย์วัตถุอยู่มากทำให้เมื่อเผาอินทรีย์จะถูกเผาไหม้ ภายในเนื้อดินเกิดความโปร่งและการยึดเกาะไม่ดี อีกทั้งมีการสูญเสียน้ำหนักมาก โดยรวมแล้ว ผลการทดลองทั้งหมดมีการหดตัวอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 4 - 13 ซึ่งเป็นที่น่าพอใจการสูญเสียน้ำหนักนั้นจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความแข็งของเนื้อดินที่มีความหนาแน่นของโมเลกุลที่มีการยึดเกาะกันอย่างดี อีกทั้งต้องเพิ่มอุณหภูมิเพื่อให้เนื้อดินสุกตัว ขึ้น และมีการแก้ปัญหาโดย ตัดดินเชื่อมออกเพราะ เป็นวัตถุที่ทำให้มีการสูญเสียน้ำหนักมาก และใส่ส่วนผสมที่ไม่มีอินทรีย์วัตถุปนอยู่มาก เช่น ทราย ดินขาว ที่จะสามารถลดความโปร่งภายในเนื้อดินหลังเผา ของเนื้อดินที่มีมากเกินไปในด้านสีของเนื้อดินนั้น ดินบ้านหม้อ จัดเป็นเครื่องปั้นดินเผาไม่เคลือบชนิดเนื้อสีแดง สีของดินหลังการเผาที่อุณหภูมิต่างมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้ 900-1000 องศาเซลเซียส จะมีสี เหลือง อมแดง ที่อุณหภูมิ 1100-1150 องศาเซลเซียส มีสีน้ำตาลอมเหลือง เมื่อเผาถึง 1200 องศาเซลเซียส จะมีสีน้ำตาลอ่อน แต่ถ้าเผา ด้วย บรรยากาศ ไม่สมบูรณ์ จะมีสีเข้มขึ้น เพราะ จะเกิดเขม่าในการเผา ทำให้คาร์บอนไดออกไซด์ ปล่อยออกไซด์ ออกมาทำให้สีดินมีความเข้มขึ้น จากสีน้ำตาลเข้มไปจนถึงสีดำ

การขึ้นรูป และการตกแต่ง

ดินมีลักษณะอ่อนนิ่มเมื่อเปียกจะง่ายต่อการขึ้นรูป หรือปั้นให้เรียบ เกลี้ยง หรือ ขรุขระได้ไม่ยากนัก นำเอามาปั้นเป็นรูปต่างๆ ได้ง่าย เวลาต้องการจะเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างใดก็สามารถทำได้โดยไม่ยากนัก และดินเป็นวัสดุที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ดินสามารถทำเป็นสภาพสามมิติได้ง่าย ในด้านการขึ้นรูปนั้นมีการขึ้นรูปในหลายวิธีการเพื่อทดลองเปรียบเทียบคุณสมบัติว่ามีคุณภาพ อย่างไรบ้าง ผล การปฏิบัติงานพบว่า การขึ้นรูปด้วยการปั้นแบบอิสระ นั้นมีความเหมาะสมเพราะ มีความเหนียวที่ดี อีกทั้งมีการทรงตัวที่ดี ที่มีการใส่ทรายเป็นตัวช่วยใน

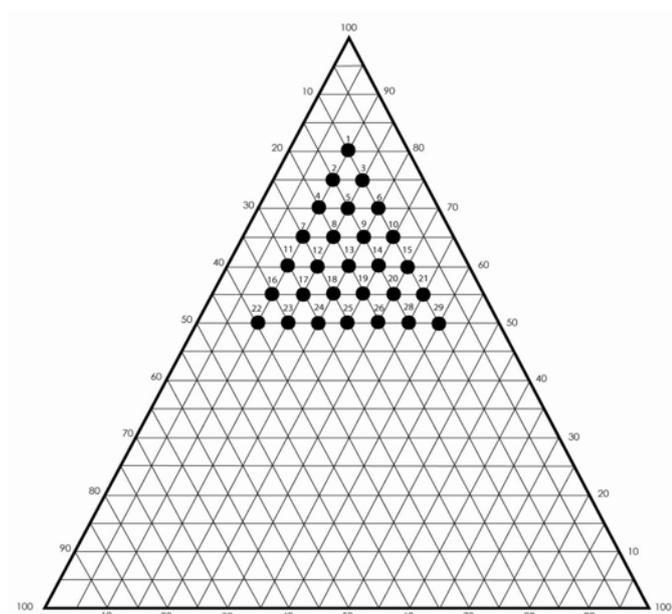
ด้านโครงสร้างของเนื้อดินด้วย เช่นการบั่นงาน ประติมากรรม รูปคนนั้น จะต้องมีกรับน้ำหนักที่ดี เพราะ เป็นรูปทรงที่ต้องรับน้ำหนักบริเวณฐาน หากดินที่มีโครงสร้างไม่ดีก็ทำให้ขึ้นรูปได้ช้า

การทดลองเนื้อดินปั้น

การทดลองเนื้อดินปั้นจะใช้วิธีการหาอัตราส่วนโดยทฤษฎีตารางสามเหลี่ยมด้านเท่า (Triaxial Blend) อัตราส่วน ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ในการทดสอบ 1.ดินบ้านหม้อ 2. ทราย 3. ดินขาว

ดินบ้านหม้อ

ทราย

ดินขาว

แผนภูมิที่ 2 อัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นจากตารางสามเหลี่ยมด้านเท่า

ตารางที่ 1 อัตราส่วนผสมของเนื้อดินปั้นจากตารางสามเหลี่ยมด้านเท่า

จุดที่	ดินบ้านหม้อ	ดินขาว	ทราย
1	80	10	10
2	75	10	15
3	75	15	10
4	70	10	20
5	70	15	15
6	70	20	10
7	65	10	25
8	65	15	20
9	65	20	15
10	65	25	10
11	60	10	30
12	60	15	25
13	60	20	20
14	60	25	15
15	60	30	10
16	55	10	35
17	55	15	30
18	55	20	25
19	55	25	20
20	55	30	15
21	55	35	10
22	50	10	40
23	50	15	35
24	50	20	30
25	50	25	25
26	50	30	20
27	50	35	15
28	50	40	10

ขั้นตอนในการทดลองเนื้อดินปั้น

1. ชั่งวัตถุดิบที่เตรียมไว้ คือดินบ้านหม้อ ดินขาว และทราย ชั่งอัตราตามสัดส่วน
ทฤษฎีตารางสามเหลี่ยมด้านเท่า
2. นำส่วนผสมทั้งหมดมาผสมน้ำ นวดส่วนผสมให้เข้ากัน อัดลงในแท่งทดสอบการหดตัว ที่งไว้ให้แห้ง
3. อัดดินในแท่งทดสอบ สูตรละ 4 แท่ง เพื่อหาคุณสมบัติทางกายภาพของเนื้อดิน
4. เมื่อดินแห้งสนิทแล้วนำมาวัดการหดตัวของเนื้อดินก่อนนำไปเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส

การเผาผลิตภัณฑ์

เมื่อชิ้นงานที่ขึ้นรูปเสร็จแล้วที่งไว้ให้แห้งจากนั้นก็นำไปเข้าเตาเผาเพื่อทำการเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส และเผาแกร่งที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส บรรยากาศสันดาปไม่สมบูรณ์ (RF)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดลองวัตถุดิบ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองวัตถุดิบได้ใช้ข้อมูลจากค่าต่างๆ ที่ได้ใช้ในกระบวนการผลิต เช่นการหดตัวก่อนการเผา – หลังการเผา ค่าของการดูดซึมน้ำ และสีหลังการเผา ที่มีสูตรที่ใช้ในการทดลองดังนี้

1. การหดตัวก่อนเผา

$$\frac{\text{ความยาวเปียก} - \text{ความยาวเมื่อแห้ง}}{\text{ความยาวเปียก}} \times 100$$

2. การหดตัวหลังเผา คือการนำแท่งทดลองเนื้อดินที่ผ่านการเผาในอุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส มาวัดความยาวเพื่อคำนวณหาค่าการหดตัว

$$\frac{\text{ความยาวเปียก} - \text{ความยาวหลังเผา}}{\text{ความยาวเปียก}} \times 100$$

3. การทดลองสีหลังเผาทำการตรวจสอบเช็คสีของเนื้อดินแล้วทำการจดบันทึกเพื่อเป็นข้อมูลในการสรุปผลการทดลอง

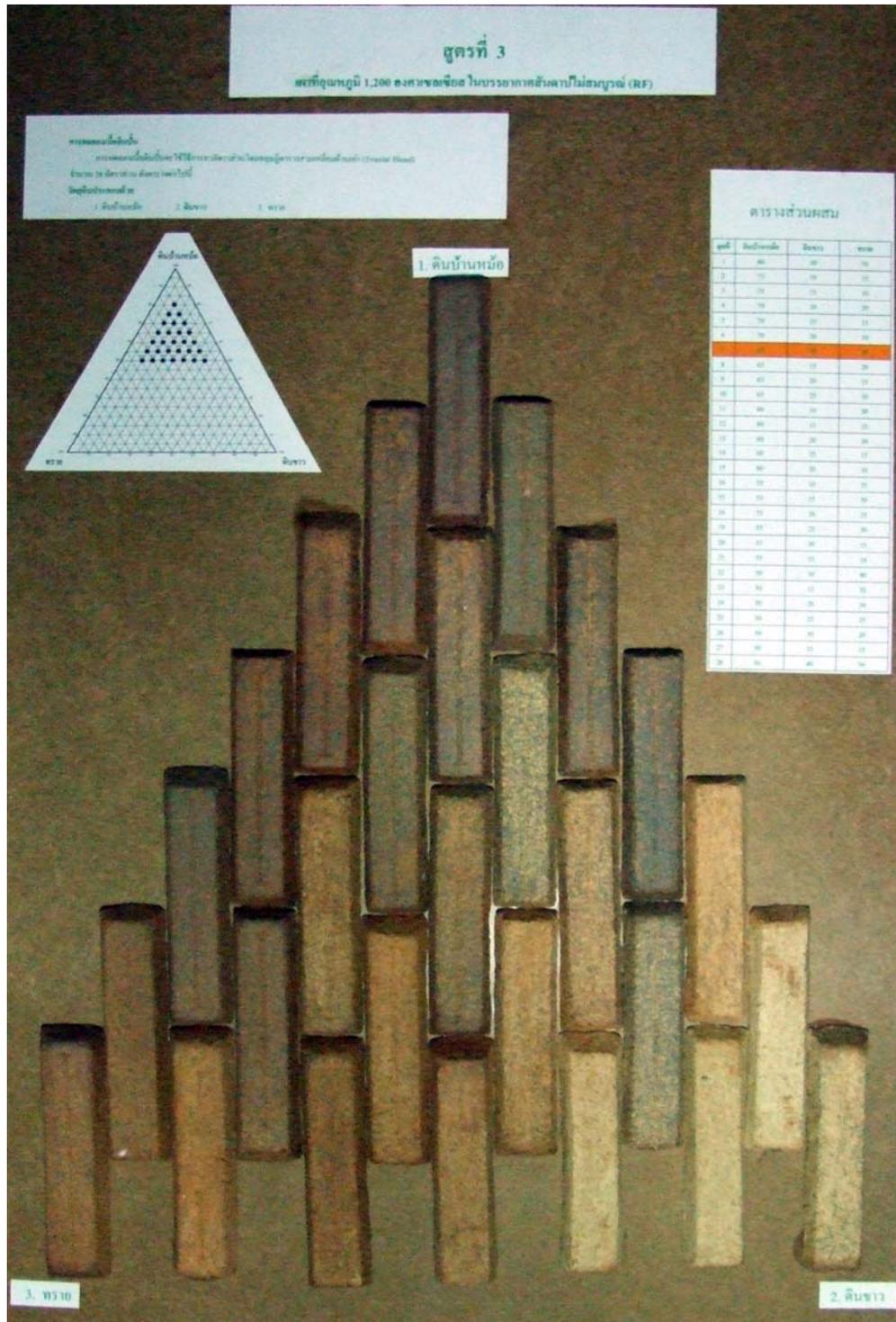
ตารางที่ 2 ผลการทดสอบคุณสมบัติเนื้อดินเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF)

จุดที่	ดินบ้านหม้อ	ดินขาว	ทราย	ความเหนียว	ความโค้งงอ	พื้นผิว	ลักษณะสีของเนื้อดิน
1	80	10	10	0	2	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
2	75	10	15	0	1	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
3	75	15	10	0	1	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
4	70	10	20	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
5	70	15	15	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
6	70	20	10	0	1	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
7	65	10	25	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
8	65	15	20	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลอมดำ
9	65	20	15	0	2	ผิวด้าน	สีครีมปนดำ
10	65	25	10	0	1	ผิวด้าน	สีน้ำตาลดำ
11	60	10	30	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
12	60	15	25	0	2	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
13	60	20	20	0	1	ผิวด้าน	สีครีมปนดำ
14	60	25	15	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
15	60	30	10	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
16	55	10	35	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
17	55	15	30	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาล
18	55	20	25	0	-	ผิวด้าน	สีครีมปนดำ
19	55	25	20	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
20	55	30	15	0	2	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
21	55	35	10	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
22	50	10	40	0	2	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
23	50	15	35	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
24	50	20	30	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
25	50	25	25	0	1	ผิวด้าน	สีน้ำตาล
26	50	30	20	0	-	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
27	50	35	15	0	3	ผิวด้าน	สีน้ำตาลเข้ม
28	50	40	10	0	2	ผิวด้าน	สีครีมปนดำ

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบคุณสมบัติเนื้อดินเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF)

จุดที่	ดินบ้านหม้อ	ดินขาว	ทราย	การหดตัว ก่อนเผา (%)	การหดตัว หลังเผา (%)	การสูญเสียน้ำหนัก หลังเผา (%)
1	80	10	10	7	12	24.4
2	75	10	15	7	12	29.3
3	75	15	10	6	12	26.6
4	70	10	20	5	10	13.3
5	70	15	15	6	11	25
6	70	20	10	7	12	25.3
7	65	10	25	4	10	20
8	65	15	20	5	11	23.3
9	65	20	15	7	12	21.2
10	65	25	10	7	12	26.6
11	60	10	30	6	10	18.7
12	60	15	25	7	9	19.7
13	60	20	20	7	12	13.3
14	60	25	15	7	10	20
15	60	30	10	7	12	25.6
16	55	10	35	4	8	16.4
17	55	15	30	4	8	21.2
18	55	20	25	6	11	20.7
19	55	25	20	7	11	20
20	55	30	15	7	11	24.3
21	55	35	10	7	12	13.3
22	50	10	40	4	10	20
23	50	15	35	4	8	18.7
24	50	20	30	4	8	22.2
25	50	25	25	7	10	19.7
26	50	30	20	6	12	18.7
27	50	35	15	6	12	20
28	50	40	10	7	11	29.7

ผลการทดสอบคุณสมบัติเนื้อดินเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF)

ภาพที่ 8 ผลการทดสอบคุณสมบัติเนื้อดินเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF)

การตกแต่งผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีใช้น้ำดินสี หรือน้ำสลิป (Slip Decoration)

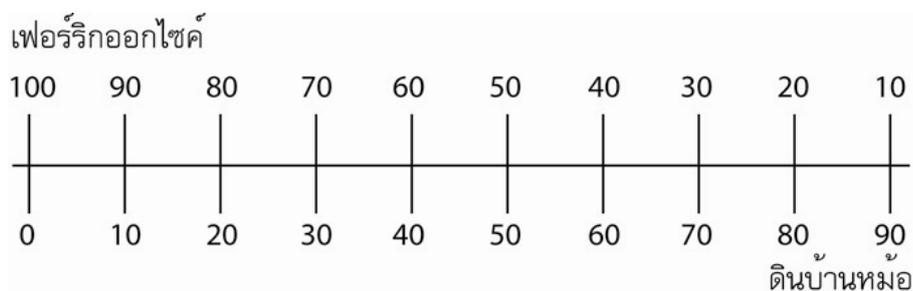
เป็นการตกแต่งที่มีผู้นิยมทำกันมาก เพราะทำได้ง่ายและสะดวก เพียงแต่เตรียมสลิปต่างสีกับเนื้อดินปั้น ทั้งนี้เพื่อจะได้เห็นลวดลายสีที่มีความแตกต่างกัน สลิปที่เตรียมจะเติมออกไซด์ให้สีเข้มขึ้นขึ้นก็ได้ หรือจะใช้สีดินตามธรรมชาติก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสม

การทำสลิปบนชิ้นงานนิยมทำในขณะที่ดินยังหมาด จะทำให้สลิปเกาะเนื้อดินปั้นได้ดี แล้วชุดลวดลายตามต้องการ ส่วนผู้ศึกษาจะทำเมื่อผิวดินแห้งแล้ว ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับเทคนิคและคุณสมบัติของเนื้อดินปั้นที่นำมาใช้ด้วย วิธีการทำเรียกว่า เอนโกบ (Engobe) สำหรับในการสร้างสรรค์ผลงาน ของผู้ศึกษาจะใช้เฟอริกออกไซด์ เพราะต้องการพื้นผิวที่มีลักษณะของความเป็นโลหะ และสำหรับการตกแต่งในชิ้นงานของผู้ศึกษานั้นจะเป็นการทำน้ำดินลงบนผิวของชิ้นงานโดยใช้แปรงชุบน้ำดินทาลงบนผิวชิ้นงานที่ยังหมาดอยู่เพื่อเป็นการลดการเสียหายจากระดับความชื้นที่มีอยู่ในชิ้นงาน โดย จะสังเกตว่าถ้าทาน้ำดินลงบนชิ้นงานที่แห้งแล้วจะทำให้ชิ้นงานแตกร้าวได้แต่ถ้าทาลงบนชิ้นงานที่ยังเปียกอยู่ก็จะทำให้น้ำดินที่ทาลงไปแห้งก่อนและหลุดร่อนออกในที่สุด

สำหรับการตกแต่งผิวหลังจากทาน้ำดินแล้วรอจนผิวชิ้นงานแห้งจึงทำการชุดผิวหน้าในบางส่วนของชิ้นงานออกทำให้เกิดน้ำหนักของสีบนผิวชิ้นงานจากการที่ความเข้มอ่อนของผิวชิ้นงานที่มีทั้งส่วนที่เป็นปฏิกิริยาหลังการเผาของเฟอริกออกไซด์ ที่ผสมอยู่ในน้ำดินที่ทาลงบนผิวชิ้นงานและในส่วนที่ถูกชุบน้ำดินออกก็จะแสดงสีของเนื้อดินสลับกันไปชิ้นงาน โดยน้ำดินในการตกแต่งผลงานซึ่งมีอัตราส่วนผสมในการทดลองดังต่อไปนี้

วัตถุดิบที่นำมาผสม

1. เฟอริกออกไซด์
2. ดินบ้านหม้อ

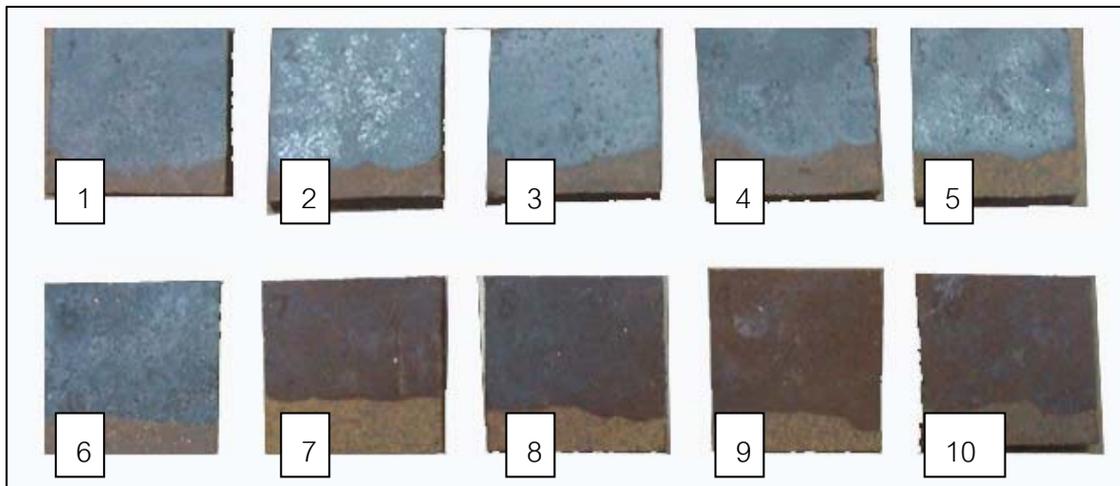

แผนภูมิที่ 3 สัดส่วนการผสมเอนโกบคิดเป็น %

ตารางที่ 4 ส่วนผสมเอนโกบคิดเป็น %

ลำดับที่	เฟอริกออกไซด์	ดินบ้านหม้อ
1	100	0
2	90	10
3	80	20
4	70	30
5	60	40
6	50	50
7	40	60
8	30	70
9	20	80
10	10	90

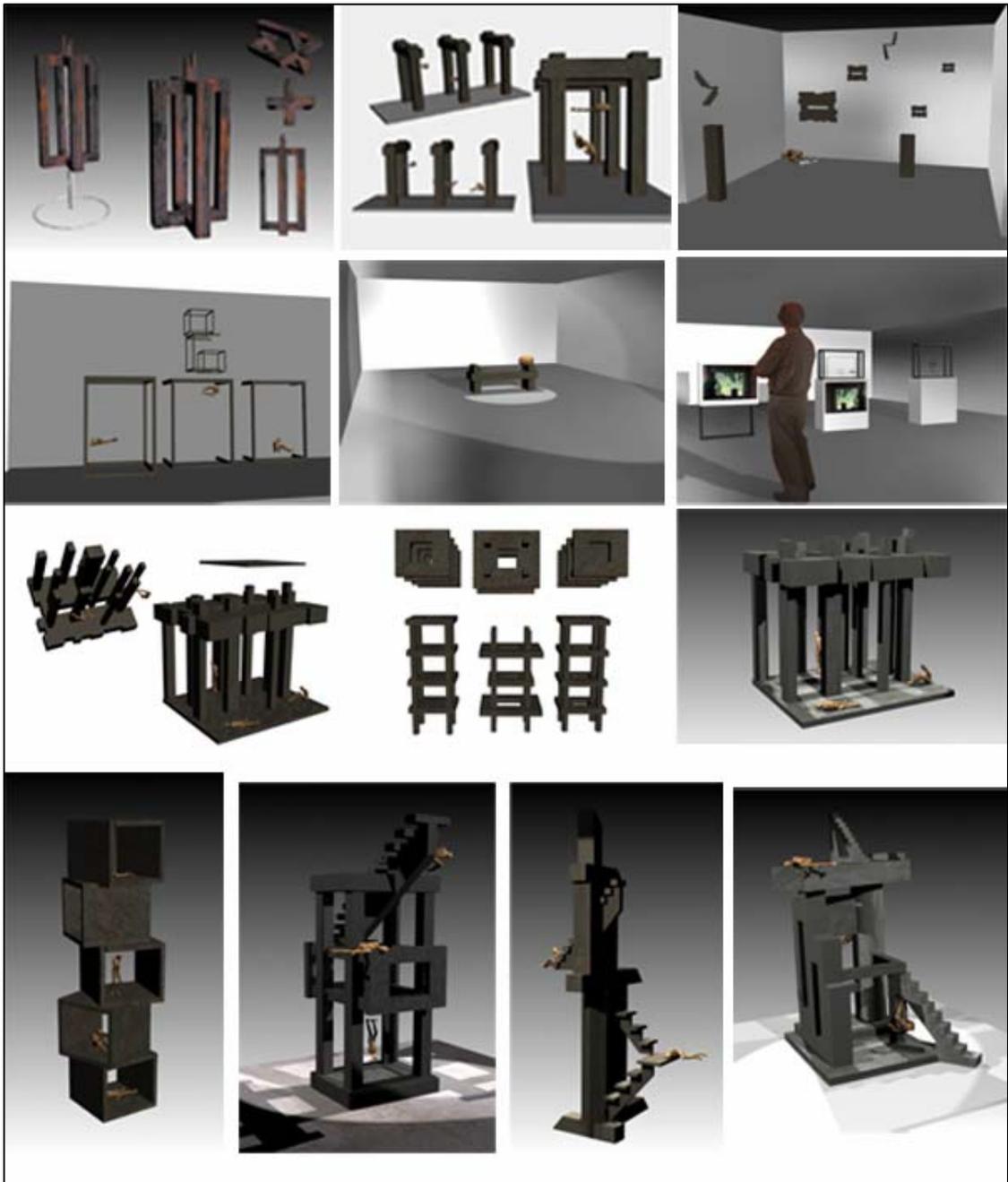
ผลการทดลอง เอนโกบ (Engobe) เเผที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF)

ภาพที่ 9 ผลการทดลอง เอนโกบ (Engobe) เเผที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส (RF)

การสร้างแบบร่าง 2 มิติ

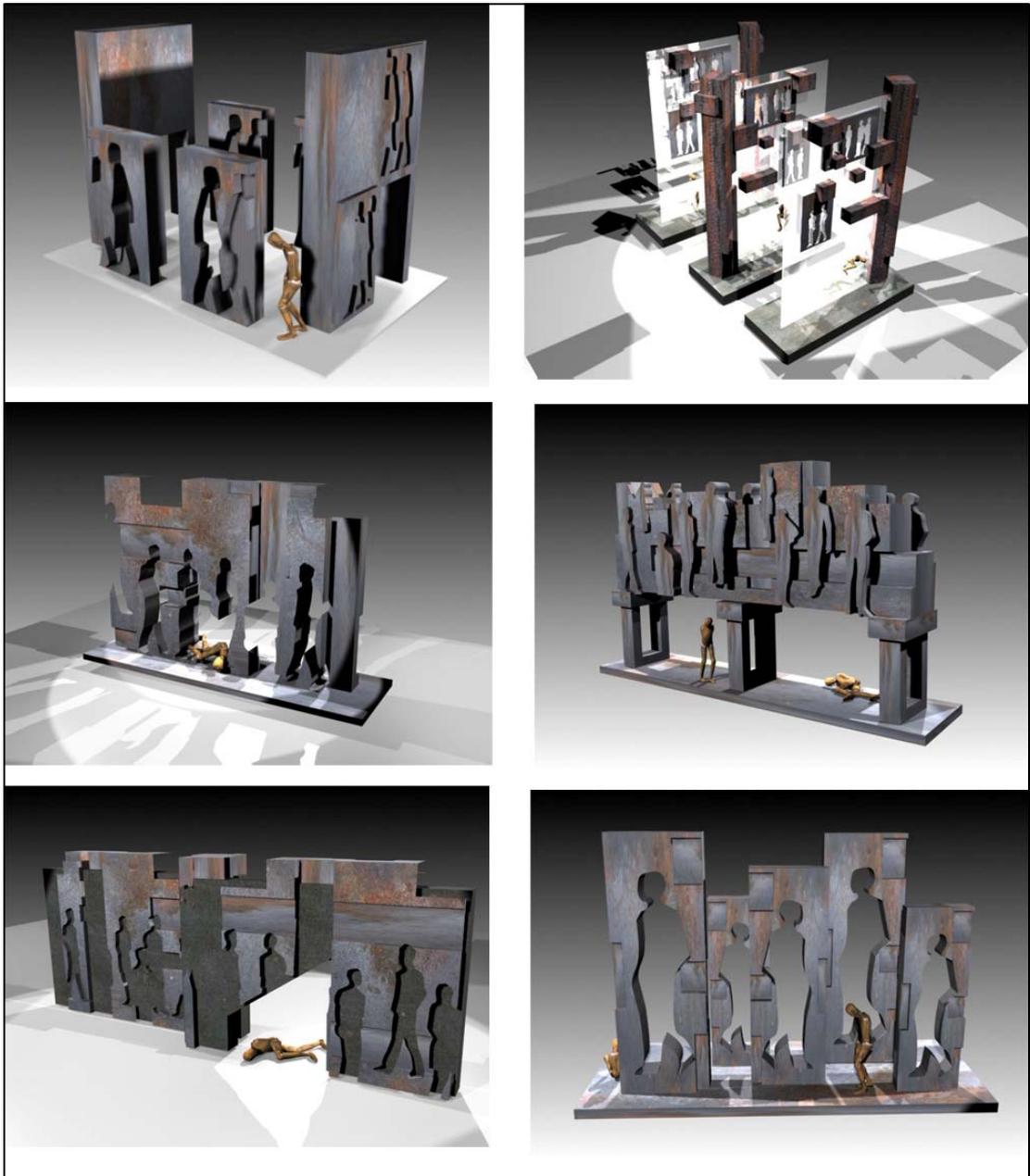
การสร้างแบบร่างในส่วนนี้ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สร้างงานแบบ 3 มิติ ที่ผู้ศึกษาใช้ในการสร้างสรรค์แบบร่างที่สามารถสร้างงานที่มีมิติเสมือนจริง ซึ่งสามารถสร้างวัตถุในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งจำลองขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับความต้องการของผู้ศึกษา

ภาพที่ 10 แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 1

ภาพที่ 11 แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 2

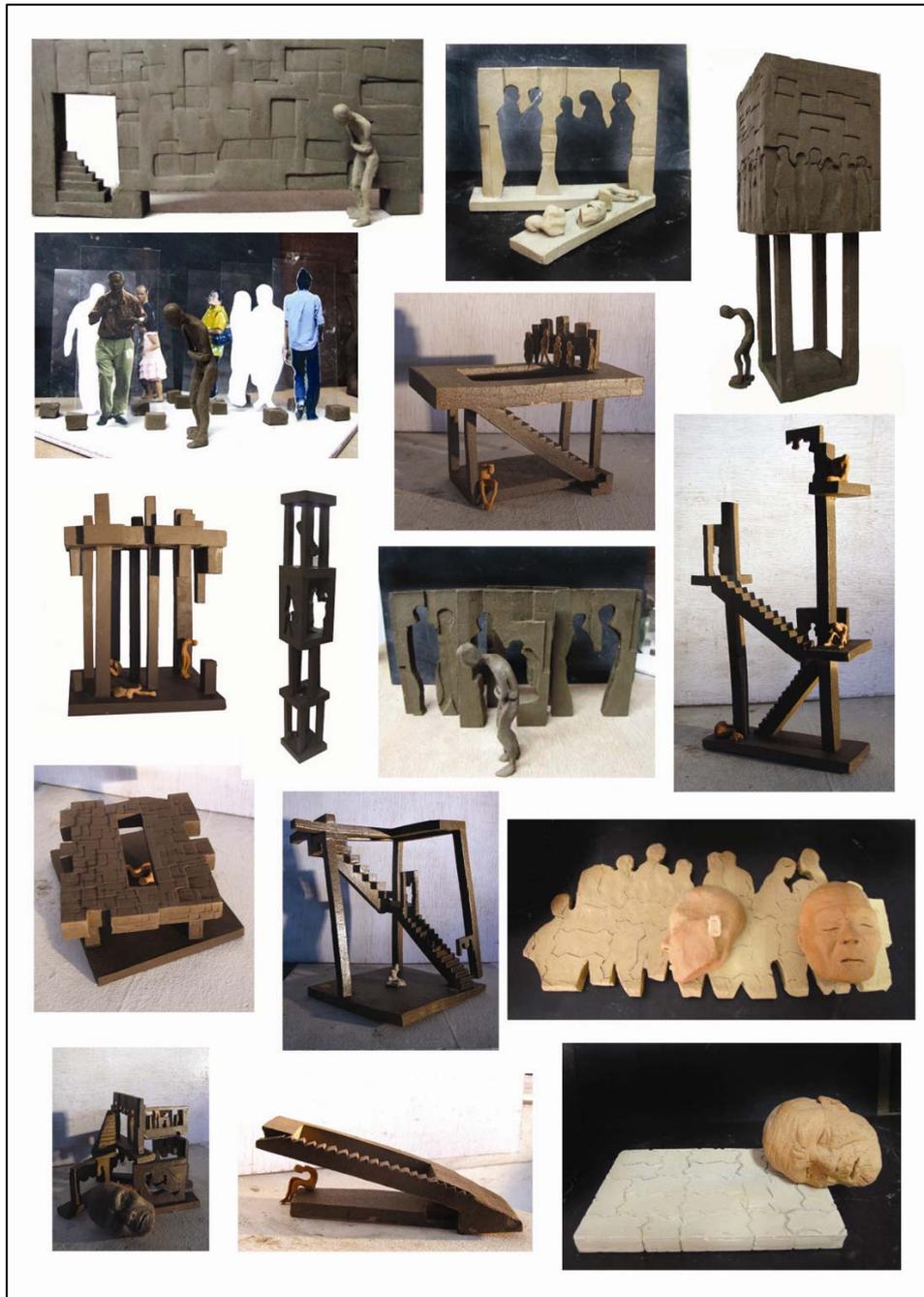
ภาพที่ 12 แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 3

ภาพที่ 13 แบบร่างด้วยโปรแกรม 3d max 7 ชุดที่ 4

การสร้างแบบร่าง 3 มิติ

การสร้างหุ่นจำลองในโครงการนี้ผู้ศึกษาได้มีการทดลองปั้นขึ้นรูปจากแบบจำลอง 2 มิติที่ได้ร่างไว้ก่อนแล้ว และมีการปรับเปลี่ยนบ้างตามความเหมาะสม ทั้งในด้านองค์ประกอบ สัดส่วนให้ตรงตามแนวคิดมากที่สุด

ภาพที่ 14 แบบร่าง 3 มิติ ชุดที่ 1

ภาพที่ 15 แบบร่าง 3 มิติ ชุดที่ 2

ภาพที่ 16 แบบร่าง 3 มิติ ชุดที่ 3

ภาพที่ 17 แบบร่าง 3 มิติ ชุดที่ 4

ขั้นตอนการสร้างผลงานจริง

ดินเป็นวัสดุที่หาได้ในบ้านเรา ดินมีลักษณะอ่อนนุ่มเมื่อเปียกจะง่ายต่อการขึ้นรูปหรือปั้นให้เรียบ เกลี้ยง หรือขรุขระได้ไม่ยากนัก ดินเป็นวัสดุที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ดินสามารถทำเป็นสภาพสามมิติได้ง่ายดินเป็นวัสดุอย่างหนึ่งที่เหมาะและให้ประโยชน์อย่างมากในการเรียนศิลปวิทยา สามารถหาได้ทั่วไป ไม่ว่าโรงเรียนอยู่ในชนบทหรือในเมือง ถึงแม้ในบางแห่งดินอาจจะไม่ดีพอที่จะใช้ได้ก็อาจยกย้ายถ่ายเทวิธีการในการหาดินจากที่อื่นมาใช้หรือผสมปรุงแต่งสัดส่วนใหม่ ดินก็สามารถใช้ได้ และสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ศึกษานั้นมีขั้นตอนและวิธีการทางเครื่องเคลือบดินเผาที่มีความจำเพาะกับความเหมาะสมด้านรูปทรงและความต้องการ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างชิ้นงานดังต่อไปนี้

ภาพที่ 18 การเตรียมดินปั้น

ในการเตรียมดินปั้นนั้นเริ่มจากนำดินบ้านหม้อที่ตากจนแห้งเพื่อกำจัดความชื้นที่มีอยู่ให้มากที่สุดเพราะการซั้งสัดส่วนต้องมีความแน่นอนและคงที่มากที่สุด จากนั้นนำดินมาทุบให้มีขนาดประมาณ 1 ตารางเซนติเมตร แล้วนำไปแช่น้ำ 1 วันจนละลายดีแล้วนำมากรองบนแผ่นปูนพลาสติก แล้วนำมาผสมกับทรายละเอียด 25% ดินขาวล้าปาง 10% แล้วจึงนำมาขึ้นรูปชิ้นงานได้

ภาพที่ 19 การเตรียมรีดดินแผ่นในการขึ้นรูป

หลังจากการเตรียมดินปั้นแล้วในการขึ้นรูปชิ้นงาน ในรูปทรงเรขาคณิตนั้นการใช้ดินแผ่นในการขึ้นรูปเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะสามารถควบคุมความแน่นอนของสัดส่วนในการประกอบกันเป็นรูปทรงเรขาคณิตที่ต้องการโดยที่ ต้องมีการวัดสัดส่วนที่คำนวณการขยายจากแบบร่าง

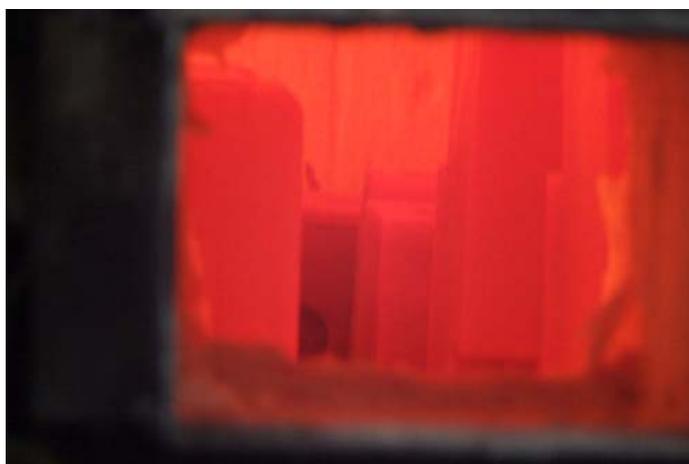

ภาพที่ 20 การขึ้นรูปและ การตกแต่งชิ้นงาน

หลังจากประกอบดินแผ่นเป็นรูปทรงที่ต้องการแล้วรอจนชิ้นงานหมาดจึงการทาสีบนชิ้นงาน จะทำให้สีเกาะเนื้อดินปั้นได้ดี แล้วชุดลดลายตามต้องการ ส่วนผู้ศึกษาจะทำเมื่อผิวดินแห้งแล้ว วิธีการที่เรียกว่า เอนโกบ (Engobe) สำหรับในการสร้างสรรค์ผลงาน ของผู้ศึกษาจะใช้เฟอริกออกไซด์ เพราะต้องการพื้นผิวที่มีลักษณะของความเป็นโลหะ และสำหรับการตกแต่งในชิ้นงานของผู้ศึกษานั้นจะเป็นการทาสีดินลงบนผิวของชิ้นงานโดยใช้แปรงชุบน้ำดินทา

ลงบนผิวชิ้นงานที่ยังหมาดอยู่เพื่อเป็นการลดการเสียหายจากระดับความชื้นที่มีอยู่ในชิ้นงาน โดยจะสังเกตว่าถ้าทาน้ำดินลงบนชิ้นงานที่แห้งแล้วจะทำให้ชิ้นงานแตกร้าวได้ แต่ถ้าทาลงบนชิ้นงานที่ยังเปียกอยู่ก็จะทำให้น้ำดินที่ทาลงไปแห้งก่อนและหลุดร่อนออกในที่สุด

สำหรับการตกแต่งผิวหลังจากทาน้ำดินแล้วรอจนผิวชิ้นงานแห้งจึงทำการชุบผิวหน้าในบางส่วนของชิ้นงานออกทำให้เกิดน้ำหนักของสีบนผิวชิ้นงานจากการที่ความเข้มข้นของผิวชิ้นงานที่มีทั้งส่วนที่เป็นปฏิกิริยาหลังการเผาของเฟอริกออกไซด์ ที่ผสมอยู่ในน้ำดินที่ทาลงบนผิวชิ้นงานและในส่วนที่ถูกชุบน้ำดินออกก็จะแสดงสีของเนื้อดินสลับกันไปบนชิ้นงาน

ภาพที่ 21 การเผาชิ้นงาน

การสร้างชิ้นงานเมื่อถึงขั้นชิ้นงานงานแห้งสนิทแล้วจึงนำชิ้นงานเรียงเข้าภายในเตาเผาโดยจะต้องระมัดระวังในการวางและเรียงชิ้นงานไม่ให้เกิดการกระแทก อันนำไปสู่ความเสียหายที่เกิดจากการแตกร้าว อีกทั้งการวางชิ้นงานจะต้องใส่ใจในการตรวจสอบรูปทรงของชิ้นงานบางชิ้นที่มีรูปทรงที่มีความเสี่ยงที่จะทรุดตัวลงมาในขณะการเผา จึงเริ่มการเผาได้ โดยจะเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส บรรยากาศแบบสันดาปไม่สมบูรณ์

บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงาน ผู้ศึกษาเสนองานในรูปแบบงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา โดยรูปแบบของงานนั้นจะสื่อและแสดงออกให้เห็นถึงการสะท้อนอีกหนึ่งมุมมองแห่งความเป็นไปของเพื่อนมนุษย์ในสังคม และในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งช่วงเวลาในการศึกษาค้นคว้า พัฒนาผลงาน ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้

- ระยะที่ 1 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงแรก
- ระยะที่ 2 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงที่ 2
- ระยะที่ 3 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

ระยะที่ 1 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงแรก

การศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานในช่วงแรก มีแรงบันดาลใจจากความสงสัย และ สะเทือนใจ อันประสพการณ์ตรงจากการได้พบเห็นกลุ่มคนเร่ร่อน กับสภาวะการขาดที่อยู่อาศัย เกิดขึ้นในสังคมเมืองหลวง นำไปสู่การสะท้อนมุมมองที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอสิ่งที่เกิดขึ้น ผ่านงานประติมากรรม ที่มีชื่อว่า “ ส่วนเกิน ”

แนวเรื่อง เป็นการนำเสนอประสพการณ์ที่เป็นแง่ลบของสังคมคือภาพแห่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคม กับการได้พบ กับภาพชีวิตของคนเร่ร่อน ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความรู้สึก สะเทือนใจ และ หดหู่ อันรับรู้ได้ถึงความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกัน

เนื้อหา เป็นการสร้างผลงานประติมากรรมกึ่งเหมือนจริงที่แสดงความเป็นไปของคนเร่ร่อนในสังคมเมือง โดยมีการสร้างรูปทรงที่ประกอบไปด้วยรูปทรงเรขาคณิตที่มีการลดทอนรายละเอียดจากสถาปัตยกรรม ที่สามารถพบเห็นได้ในสภาพแวดล้อมในเมือง และมีรูปทรงของมนุษย์ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญในชิ้นงาน ที่แสดงความขัดแย้งกันระหว่างรูปทรงมนุษย์กับรูปทรงเรขาคณิต ที่แสดงความต่างของชีวิตกับวัตถุ

ด้านเทคนิค ในด้านการผลิตชิ้นงานโดยการใช้เทคนิคทางเครื่องเคลือบดินเผาที่ขึ้นรูปด้วยมือโดยใช้วัตถุดิบคือดินเหนียวจาก จังหวัดมหาสารคามที่มีการปรับปรุงคุณสมบัติที่สามารถใช้เป็นดินปั้นด้วยมือได้ดีและพัฒนาส่วนผสมจนสามารถเผาแกร่งที่ อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียสได้ โดยไม่มีการใช้เคลือบ

ภาพที่ 22 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่1

ภาพที่ 23 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่2

ระยะที่ 2 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงที่ 2

การศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานในช่วงที่สอง เป็นการพัฒนางานที่ต่อเนื่องจากช่วงแรก ที่มีการเปิดประเด็นหลักของงานไว้คือการสะท้อนปัญหาสังคมผ่านทัศนคติและมุมมองของข้าพเจ้า ซึ่งในโครงการต่อเนื่องนี้ได้มีการพัฒนาปรับปรุงโครงการในด้านต่างๆดังนี้

แนวเรื่อง ยังคงนำภาพแห่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคม ที่ผู้ศึกษาได้นำประสบการณ์ของความรู้สึก สะเทือนใจ และหดหู่ ของผู้ศึกษาที่มีต่อภาพแห่งชีวิตของเขาเหล่านั้น อันรับรู้ได้ถึง ความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกัน จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการให้ก่อเกิดเป็นรูปธรรมเพื่อแสดงถึง รูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนความเป็นวัตถุ และ ชีวิต

เนื้อหา ผู้ศึกษาได้นำประสบการณ์ ในความรู้สึกสะเทือนใจจากแนวเรื่องดังกล่าวถึง ประสบการณ์ต่อความรู้สึก สะเทือนใจ และหดหู่ ของผู้ศึกษาที่มีต่อภาพแห่งชีวิตของเขาเหล่านั้น อันรับรู้ได้ถึงความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกัน ด้วยการแสดงถึง รูปร่าง รูปทรงที่เป็นโครงสร้างเรขาคณิต อันมีที่มาจากโครงสร้างสถาปัตยกรรมในเมืองที่มีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต ที่มีความเป็นเหลี่ยมมุม อันเป็นลักษณะของรูปทรงส่วนใหญ่ที่พบเห็นได้ในสภาพแวดล้อมอันเกิดจากความเจริญทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ภายใต้สังคมเมือง ผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการของสังคมเมืองโดยรวมผ่านรูปทรงเรขาคณิตที่เป็นผลจากความรู้สึกต่อความ อึดอัด ینگเฉยของเส้นตั้ง และเส้นนอน ที่ซ้ำๆกันของรูปทรง ซึ่งผู้ศึกษาใช้รูปทรงของมนุษย์นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลงานที่ความขัดแย้งของรูปทรงตลอดจนขนาดและสัดส่วนเป็นสิ่งสำคัญในการแสดงความต่างของทั้ง สองรูปทรง

ด้านเทคนิค ในด้านการผลิตชิ้นงานโดยการใช้เทคนิคทางเครื่องเคลือบดินเผาที่ขึ้นรูปด้วยมือโดยใช้วัตถุดิบคือดินเหนียวจาก จังหวัดมหาสารคามที่มีการปรับปรุงคุณสมบัติที่สามารถใช้เป็นดินปั้นด้วยมือได้ดีและพัฒนาส่วนผสมจนสามารถเผาแกร่งที่ อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียสได้ ในการเลือกใช้เคลือบกับผลงานนั้น จะเป็นเคลือบด้าน ที่ 1,200 องศาเซลเซียส อันมีคุณสมบัติที่เหมาะสมคือ มีการแสดงออกถึงพื้นผิวที่หยาบแสดงความแข็งแกร่งของพื้นผิว บวกกับสีที่สามารถปรับเปลี่ยนตามความหมายของสี อันจะสามารถส่งเสริมการแสดงออกของอารมณ์ของงาน

ภาพที่ 24 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 25 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ระยะที่ 3 การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

ในช่วงการสร้างสรรควิทยานิพนธ์ผู้ศึกษามีการพัฒนาต่อยอดจากการสร้างสรรค์ผลงานจากช่วงก่อนวิทยานิพนธ์โดยนำประสบการณ์ ในความรู้สึกสะท้อนใจจากแนวเรื่องทีกล่าวถึง ประสบการณ์ของความรู้สึก สะท้อนใจ และหดหู่ ของผู้ศึกษาที่มีต่อภาพแห่งชีวิตของเขาเหล่านั้น อันรับรู้ได้ถึงความแปลกแยกแตกต่าง ของชีวิตในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำกันแบบสุดขั้ว จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการให้ก่อเกิดเป็นรูปธรรมเพื่อแสดงถึงรูปร่าง รูปทรงอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ แทนความเป็นโลกวัตถุ และ ชีวิต

ด้วยการใช้รูปทรงที่เป็นโครงสร้าง อันมีที่มาจากโครงสร้างสถาปัตยกรรมในเมืองที่มีลักษณะเป็นรูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) ที่ความเป็นเหลี่ยมมุม อันเป็นลักษณะของรูปทรงส่วนใหญ่ที่พบเห็นได้ในสภาพแวดล้อมอันเกิดจากความเจริญทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ภายใต้สังคมเมือง ผู้ศึกษาต้องการถ่ายทอดจินตนาการของสังคมเมืองโดยรวมผ่านรูปทรงเรขาคณิตที่เป็นผลจากความรู้สึกต่อความ อึดอัด นิ่งเฉยของเส้นตั้ง และเส้นนอน ที่ซ้ำๆกันของรูปทรงและยังมีการเจาะชิ้นงานให้นำหนักต้นลึกแสดงมิติที่มีความเหลื่อมกันของรูปทรงที่ประกอบเข้าด้วยกัน และรูปทรงอินทรีย์รูป (Organic Form) ที่เป็นรูปทรงของสิ่งมีชีวิต ซึ่งผู้ศึกษาใช้รูปทรงของมนุษย์นำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลงานอันประกอบด้วย 2 ลักษณะคือในลักษณะแรกเป็นรูปร่าง/โครงร่าง มนุษย์ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตอันเป็นผลมาจากแนวเรื่องทีแสดงวิถีชีวิตของคนเมืองส่วนใหญ่ เพื่อแสดงถึงความเจริญทางวัตถุได้ผสานครอบงำชีวิตมนุษย์ ในอีกลักษณะคือ การนำรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตแต่หากเป็นรูปทรงที่ต่างจากรูปทรงแรกคือมีลักษณะของมนุษย์ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างว่าง โดดเดี่ยว ปრაกฏท่ามกลางสังคมเมือง เพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ดังนั้นในการสร้างสรรค์จะมีทั้งเนื้อหาของรูปทรง คือ เนื้อหาทางรูปทรงที่มีการนำรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรง อินทรีย์รูป มาแสดงความแตกต่างระหว่างรูปทรงในการสร้างสรรค์ และเนื้อหาของแนวเรื่อง คือ การตอบสนองต่อแนวเรื่องที่ต้องการแสดงถึงความเหลื่อมล้ำ แยกแยกแตกต่างของชีวิตมนุษย์ในสังคมเมือง

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 1”

ภาพที่ 26 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 1”

ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 1

องค์ประกอบของรูปทรงประติมากรรม เป็นโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นการใช้รูปทรงเรขาคณิตเรียงต่อกันเป็นโครงสร้างใหญ่มีลักษณะคล้ายสิ่งก่อสร้างที่พบเห็นจนชินตาด้วยความรู้สึกได้ถึงพลังและความเป็นเหลี่ยมสันในเอกลักษณ์ของสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรมภายในเมืองใหญ่ ที่ประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือส่วนบนและส่วนล่าง โดยส่วนล่างจะมีฐานเป็นระนาบทรงสี่เหลี่ยม มีแท่งสี่เหลี่ยมทรงสูงลักษณะคล้ายเสา 4 ต้นอยู่ในตำแหน่งมุมของระนาบที่มีการเจาะผ่าในเส้นตั้งและเส้นนอน ทำให้เกิด ความมีมิติที่ลึกและ จังหวะต่อเนื่องกันของรูปทรง โดยมีแผ่นกระจกเป็นตัวคั่นกลางระหว่างส่วนบนและล่าง ที่สะท้อนของผลผลิตทางอุตสาหกรรม โดยส่วนบนจะระนาบของทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าทั้งสี่ด้าน ประกอบกันเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยในส่วนนี้จะมีการเจาะผ่าภายในรูปทรงทำให้เกิดพื้นที่ว่างมีเส้นรอบเป็นลักษณะของโครงร่างมนุษย์ที่มีเอกลักษณ์มาจากคนเมืองที่ใช้ชีวิตท่ามกลางสังคมเมืองสะท้อนถึงการถูกครอบงำจากความเจริญทางวัตถุเสมือนกรอบของชีวิตที่ต้องดำเนินไปควบคู่กันสำหรับรูปทรงของมนุษย์ ที่ไร้แขนสะท้อนถึงความไม่สมบูรณ์ของชีวิตด้วยอาการขดตัวแสดงเส้นโค้งแสดงความโศกเศร้า ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างว้าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ปริมาตร ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ปริมาตรส่วนใหญ่ในชิ้นงานจะเป็นในส่วนของรูปทรงเรขาคณิต ที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน กับลักษณะของรูปทรงสี่เหลี่ยมหลายขนาดผืนกรวมตัวกัน สำหรับปริมาตรของรูปทรงมนุษย์ที่มี 2 ลักษณะสำหรับส่วนที่แทรกตัวอยู่กับรูปทรงเรขาคณิตจะ เป็นการเจาะรูปทรงเรขาคณิตให้เป็นรูปร่างมนุษย์ที่แทรกอยู่กับรูปทรงเรขาคณิต ส่วนที่สองคือรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตแต่หากเป็นรูปทรงที่ต่างจากรูปทรงแรกคือมีลักษณะของมนุษย์ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต

โครงสร้าง ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยโครงสร้าง 2 โครงสร้างหลักคือ โครงสร้างทรงเรขาคณิต แทนค่าของวัตถุ ที่มีโครงสร้างหลักเป็น ปริมาตรลูกบาศก์ทรงสี่เหลี่ยมทรงสูงซึ่งมีที่ว่างในส่วนล่างที่มีเสาสี่ต้นล้อมรอบรูปทรงมนุษย์ ส่วนบนเป็นกรอบของลูกบาศก์ทรงสี่เหลี่ยม โดยผลงานชุดนี้ประกอบไปด้วยชิ้นส่วนต่างๆที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นโครงสร้างรวม โดยสัดส่วนที่ต่างกันโดยที่รูปทรงเรขาคณิตมีขนาดใหญ่กว่ารูปทรงมนุษย์อันส่งอิทธิพลต่อกัน ซึ่งรูปทรงเรขาคณิตจะมีขนาดใหญ่อันจะแสดงพลังของวัตถุ จากปริมาตร น้ำหนักและความเป็นเหลี่ยมสัน ที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์ที่มีขนาดและสัดส่วนที่เล็กกว่า

เส้น ในการใช้เส้น เป็นความต่อเนื่องไปตามลักษณะของความเป็นเหลี่ยมสันของ ปริมาตรโดยภาพรวมของเส้นในผลงานของผู้ศึกษาจะมีลักษณะของเส้นตั้งและเส้นนอนของ รูปทรงเรขาคณิต เป็นตัวกำหนดโครงสร้างส่วนใหญ่ของชิ้นงาน ที่แสดงพลังของวัตถุที่มีลักษณะ แตกต่าง และขัดแย้งกับเส้นรอบรูปว่างมนุษย์ ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต และเส้นรอบรูปว่าง มนุษย์ที่เป็นรูปทรงที่มีปริมาตร ที่มีสัดส่วนที่เล็กกว่า จึงทำให้เส้นตั้งและเส้นนอนของรูปทรง เรขาคณิตเป็นลักษณะหลักของเส้นในผลงาน

พื้นผิว ในการใช้พื้นผิวในงานประติมากรรมของผู้ศึกษาประกอบด้วยสองลักษณะคือ ลักษณะของผิวเรียบและหยาบ โดยใช้ลักษณะผิวขรุขระบนรูปทรงเรขาคณิตที่แสดงผิวที่มีความ หยาบกระด้างของการเคลือบผิวดินที่ใช้เหล็กออกไซด์ ผสมกับน้ำดินทาบนผิวชิ้นงานที่ไม่มีความ มันวาวที่ส่งเสริมกับรูปทรงที่ผู้ศึกษาต้องการให้เกิดความรู้สึกหยาบกระด้างและลักษณะของผิว โลหะที่แสดงพลังของวัตถุและ มีการขูดผิวเอาน้ำดินออกบางส่วนที่เป็นการสร้างน้ำหนักความอ่อน แก่ในชิ้นงานด้วย แต่สำหรับรูปทรงมนุษย์จะไม่มีมีการเคลือบผิวชิ้นงานโดยต้องการแสดงสีและ พื้นผิวแท้จริงของเนื้อดิน

ลักษณะขัดแย้ง รูปทรงของวัตถุที่ขัดแย้งกับรูปทรงมนุษย์ตลอดจนเส้นที่ขัดแย้งกัน ในผลงานที่เส้นตรงของรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกับเส้นโค้งของรูปร่างรูปทรงของมนุษย์อีกทั้งใน ด้านของขนาดและสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองรูปทรง

พื้นที่ว่าง ในงานชุดนี้มีสองส่วนคือส่วนล่างเป็นที่ว่างภายในโครงสร้างทั้งที่ว่างที่เกิด จากระนาบของฐานและในส่วนของที่ว่างระหว่างรูปทรงสี่เหลี่ยมทรงสูงคล้ายเสาทั้ง 4 ต้น และ ส่วนบนที่เกิดเป็นลักษณะการเจาะ ทะลุเอาปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าเป็น รูปร่างมนุษย์ ที่เป็นพื้นที่ว่างภายในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่รูปทรงมนุษย์ถูกกำหนดให้อยู่ ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 2”

ภาพที่ 27 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 2”

ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 2

องค์ประกอบของรูปทรงประติมากรรม เป็นโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นการใช้รูปทรงเรขาคณิตประกอบด้วยรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ 2 ชั้น ขนาดเล็ก 4 ชั้น โดยรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ทั้ง 2 ชั้น จะมีพื้นที่ว่างรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านล่างสูงประมาณครึ่งของส่วนสูงของชิ้นงาน มีลักษณะคล้ายประติมากรรมเหมือนกันทั้งสองชิ้น จัดวางเรียงกันเป็นกรอบที่มีการจัดวางให้รวมตัวกันเป็น สี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ต้องการแสดงถึงพื้นที่ที่แสดงขอบเขตของพื้นที่ทางสังคมที่เสมือนการกีดกันการอยู่ร่วมในสังคมเมือง ที่ประกอบไปด้วยรูปทรงสี่เหลี่ยมขนาดต่างๆก่อเกิดการเปรียบเทียบจากรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน มีอำนาจเป็นปฏิปักษ์ต่อ รูปทรงของมนุษย์ โดยจะมีพื้นที่ว่างรูปคนภายในรูปทรงทุกชิ้น ด้วยการเจาะผ่าภายในรูปทรงทำให้เกิดพื้นที่ว่างมีเส้นรอบเป็นลักษณะของโครงร่างมนุษย์ที่มี ลักษณะทะลุผ่านและ ไม่ทะลุผ่านรูปทรง ทำให้เกิดมิติของการซ้อนทับกัน คล้ายกับมุมมอง ที่พบเห็นกลุ่มคนเดินสัญจรไปมาที่ นำเค้าโครงมาจากภาพคนเมืองที่ใช้ชีวิตท่ามกลางสังคมเมือง อีกทั้งสะท้อนถึงการถูกรอรับจากความจริงทางวัตถุเสมือนกรอบของชีวิตที่ต้องดำเนินไปควบคู่กันสำหรับรูปทรงของมนุษย์ ที่ไร้แขนสะท้อนถึงความไม่สมบูรณ์ของชีวิตด้วยอาการขาดตัวแสดงเส้นโค้งแสดงความโศกเศร้า ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างกว้าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ปริมาตร ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ปริมาตรส่วนใหญ่ในชิ้นงานจะเป็นในส่วนของรูปทรงเรขาคณิต ที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน ความรู้สึกที่แข็ง อึดอัดของชิ้นงานทรงสี่เหลี่ยมทั้ง 6 ชั้น สำหรับปริมาตรของรูปทรงมนุษย์ที่มี 2 ลักษณะสำหรับส่วนที่แทรกตัวอยู่กับรูปทรงเรขาคณิตจะมีทั้ง เป็นเพียงการเจาะรูปทรงเรขาคณิตให้เป็นรูปร่างมนุษย์และระนาบของรูปร่างมนุษย์ที่ติดอยู่กับรูปทรงเรขาคณิต ส่วนที่สองคือรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต

โครงสร้าง ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยโครงสร้าง 2 โครงสร้างหลักคือ โครงสร้างทรงเรขาคณิต แทนค่าของวัตถุ ที่มีโครงสร้างหลักที่มีการจัดวางชิ้นงานทั้ง 6 ชั้นเป็นปริมาตรลูกบาศก์ทรงสี่เหลี่ยม โดยผลงานชุดนี้ประกอบไปด้วยชิ้นส่วนต่างๆที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นโครงสร้างรวม โดยรูปทรงเรขาคณิตที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์โดยมีขนาด และสัดส่วนที่ต่างกัน โดยที่รูปทรงเรขาคณิตมีขนาดใหญ่กว่ารูปทรงมนุษย์อันส่งอิทธิพลต่อกัน ซึ่งรูปทรงเรขาคณิตจะมีขนาดใหญ่อันจะแสดงพลังของวัตถุ จากปริมาตร น้ำหนักและความเป็นเหลี่ยมสัน ที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์ที่มีขนาดและสัดส่วนที่เล็กกว่า

เส้น ในการใช้เส้น เป็นความต่อเนื่องไปตามลักษณะของความเป็นเหลี่ยมสันของ ปริมาตรโดยภาพรวมของเส้นในผลงานของผู้ศึกษาจะมีลักษณะของเส้นตั้งและเส้นนอนของ รูปทรงเรขาคณิต เป็นตัวกำหนดโครงสร้างส่วนใหญ่ของชิ้นงาน ที่แสดงพลังของวัตถุที่มีลักษณะ แตกต่าง และขัดแย้งกับเส้นรอบรูปว่างมนุษย์ ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต และเส้นรอบรูปว่าง มนุษย์ที่เป็นรูปทรงที่มีปริมาตร ที่มีสัดส่วนที่เล็กกว่า จึงทำให้เส้นตั้งและเส้นนอนของรูปทรง เรขาคณิตเป็นลักษณะหลักของเส้นในผลงาน

พื้นผิว ในการใช้พื้นผิวในงานประติมากรรมของผู้ศึกษาประกอบด้วยสองลักษณะคือ ลักษณะของผิวเรียบและหยาบ โดยใช้ลักษณะผิวหยาบบนรูปทรงเรขาคณิตที่แสดงผิวที่มีความ หยาบกระด้างของการเคลือบผิวดินที่ใช้เหล็กออกไซด์ ผสมกับน้ำดินทาบนผิวชิ้นงานที่ไม่มีความ มันวาวที่ส่งเสริมกับรูปทรงที่ผู้ศึกษาต้องการให้เกิดความรู้สึกหยาบกระด้างและลักษณะของผิว โลหะที่แสดงพลังของวัตถุและ มีการขูดผิวเอาน้ำดินออกบางส่วนที่เป็นการสร้างน้ำหนักความอ่อน แก่ในชิ้นงานด้วย แต่สำหรับรูปทรงมนุษย์จะไม่มีมีการเคลือบผิวชิ้นงานโดยต้องการแสดงสีและ พื้นผิวแท้จริงของเนื้อดิน

ลักษณะขัดแย้ง รูปทรงของวัตถุที่ขัดแย้งกับรูปทรงมนุษย์ตลอดจนเส้นที่ขัดแย้งกัน ในผลงานที่เส้นตรงของรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกับเส้นโค้งของรูปร่างรูปทรงของมนุษย์อีกทั้งใน ด้านของขนาดและสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองรูปทรง

พื้นที่ว่าง พื้นที่ว่างในงานชุดนี้เป็นลักษณะการเจาะ ผ่าเอาปริมาตรในบางส่วนของ รูปทรงเรขาคณิตออกที่เป็นรูปร่างมนุษย์ ที่เป็นพื้นที่ว่างภายในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่ รูปทรงมนุษย์ถูกกำหนดให้อยู่ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต อีกทั้งมีที่ว่างระหว่างรูปทรง เรขาคณิตที่มีระยะห่างระหว่างงานแต่ละชิ้นที่มีการจัดวางเรียงกันอยู่ และทำให้รูปทรงมนุษย์ที่ ตั้งอยู่ในที่ว่างระหว่างรูปทรงเรขาคณิตเกิดความโดดเด่นอีกทั้งสามารถแสดงถึงความโดดเด่นได้

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 3”

ภาพที่ 28 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 4”

ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 3

องค์ประกอบของรูปทรงประติมากรรมสำหรับชุดนี้แยกออกเป็นส่วนประกอบของชิ้นงาน 2 ชิ้นใหญ่ที่มีรูปทรงใกล้เคียงกันวางในตำแหน่งที่มองจากด้านบนจะมีลักษณะเป็นตัว T แต่ละชิ้นมีลักษณะเป็นรูปทรงเป็นเหลี่ยมสันของรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีลักษณะของจังหวะการลดหลั่นของรูปทรงที่มีการตัดผ่าทั้งด้านบนและด้านข้างตลอดจนด้านล่าง ที่มีเค้าโครงคล้ายกับกลุ่มตึกสูงที่มีความสูงต่ำ ที่ลดหลั่นกันเมื่อมองจากระยะไกลและ เมื่อมองจากด้านข้างก็จะมีลักษณะของการเหลื่อมกันของระนาบในรูปทรงที่แสดงน้ำหนัก มิติ ความตื้นลึกและ เมื่อนำมาประกอบกันจะทำให้เกิดการต่อเนื่องกันของพื้นที่ว่างของรูปทรงทั้งสองรูปทรง ส่วนรายละเอียดในรูปทรงเรขาคณิตมีการขุดผิวหน้าของรูปทรงออกเป็นระนาบของรูปทรงมนุษย์คล้ายประติมากรรมนูนต่ำ เพื่อสะท้อนถึงการถูกรอรับจากความจริงทางวัตถุเสมือนกรอบของชีวิตที่ต้องดำเนินไปควบคู่กัน สำหรับรูปทรงของมนุษย์ ที่ไว้แขนสะท้อนถึงความไม่สมบูรณ์ของชีวิต ที่นอนขดตัวระหว่าง พื้นที่ว่างของรูปทรงเรขาคณิต แสดงเส้นโค้งแสดงความโศกเศร้า ที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างว้าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ปริมาตร ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ปริมาตรส่วนใหญ่ในชิ้นงานจะเป็นในส่วนของรูปทรงเรขาคณิต เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่เป็นโครงสร้างหลักของชิ้นงานที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน ความรู้สึกที่แข็ง อึดอัดของชิ้นงานมีลักษณะของจังหวะการลดหลั่นของรูปทรงที่มีการตัดผ่าทั้งด้านบนและด้านข้างตลอดจนด้านล่าง สำหรับปริมาตรของรูปทรงมนุษย์ที่มี 2 ลักษณะที่ผสมผสานตัวอยู่กับรูปทรงเรขาคณิตจะ และรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต

โครงสร้าง ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ 2 ชิ้นเป็นโครงสร้างหลักของชิ้นงานที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน มีลักษณะของจังหวะการลดหลั่นของรูปทรงที่มีการตัดผ่าทั้งด้านบนและด้านข้างตลอดจนด้านล่าง ที่มีเส้นตั้งและเส้นนอนภายในรูปทรงสี่เหลี่ยมนั้นก็มีการเจาะผ่าเอาปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงเรขาคณิตออก ที่เป็นรูปร่างมนุษย์ ที่เป็นพื้นที่ว่างภายในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่รูปทรงมนุษย์ถูกกำหนดให้อยู่ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต สำหรับรูปทรงเรขาคณิตที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์โดยมีขนาดและสัดส่วนที่ต่างกันโดยที่รูปทรงเรขาคณิตมีขนาดใหญ่กว่ารูปทรงมนุษย์อันส่งอิทธิพลต่อกัน ซึ่งรูปทรงเรขาคณิตจะมีขนาดใหญ่อันจะแสดงพลังของวัตถุ จากปริมาตร น้ำหนักและความเป็นเหลี่ยมสัน ที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์ที่มีขนาดและสัดส่วนที่เล็กกว่า

เส้น เส้นรอบนอกของชิ้นงานจะเป็นเส้นตั้ง เส้นนอน ที่ทิศทางของเส้นเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิต เป็นความต่อเนื่องไปตามลักษณะของความเป็นเหลี่ยมด้านของปริมาตรรูปทรงเรขาคณิต ที่เป็นตัวกำหนดเส้นส่วนใหญ่ของชิ้นงาน ที่ขัดแย้งกับเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต

พื้นผิว พื้นผิว ในการใช้พื้นผิวในงานประติมากรรมของผู้ศึกษาประกอบด้วยสองลักษณะคือลักษณะของผิวเรียบและหยาบ โดยใช้ลักษณะผิวหยาบบนรูปทรงเรขาคณิตที่แสดงผิวที่มีความหยาบกระด้างของการเคลือบผิวดินที่ใช้เหล็กออกไซด์ ผสมกับน้ำดินทาบนผิวชิ้นงานที่ไม่มีความมันวาวที่ส่งเสริมกับรูปทรงที่ผู้ศึกษาต้องการให้เกิดความรู้สึกหยาบกระด้างและลักษณะของผิวโลหะที่แสดงพลังของวัตถุและ มีการขูดผิวเอาน้ำดินออกบางส่วนที่เป็นการสร้างน้ำหนักความอ่อนแก่ในชิ้นงานด้วย แต่สำหรับรูปทรงมนุษย์จะไม่มีกรเคลือบผิวชิ้นงานโดยการแสดงสีและพื้นผิวแท้จริงของเนื้อดิน

ลักษณะขัดแย้ง รูปทรงของวัตถุที่ขัดแย้งกับรูปทรงมนุษย์ตลอดจนเส้นที่ขัดแย้งกันในผลงานที่เส้นตรงของรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกับเส้นโค้งของรูปร่างรูปทรงของมนุษย์อีกทั้งในด้านของขนาดและสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองรูปทรง

พื้นที่ว่าง พื้นที่ว่างในงานชุดนี้เป็นลักษณะการเจาะ ผ่าเอาปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงเรขาคณิตออก ทำให้เกิดช่องภายในชิ้นงานทั้งสองชิ้นที่ มีทั้งที่ว่างรูปทรงห้าเหลี่ยมและสี่เหลี่ยมผืนผ้า และเมื่อนำมาประกอบกันจะทำให้เกิดการต่อเนื่องกันของพื้นที่ว่างของรูปทรงทั้งสองชิ้นส่วน โดยการสร้างที่ว่างในผลงานชิ้นนี้จะมีลักษณะคล้ายกับเค้าโครงของที่ว่างในสิ่งก่อสร้างต่างในเมืองเช่น ที่ว่างที่เกิดระหว่างและภายในตึก หรือแม้กระทั่งที่ว่างที่เกิดได้สะพานที่เป็นรูปเรขาคณิตคล้ายๆกัน

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 4”

ภาพที่ 29 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 4”

ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 4

องค์ประกอบของรูปทรงประติมากรรม เป็นโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นการใช้รูปทรงเรขาคณิต ที่มีลักษณะเป็นปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอนจากเส้นรอบนอก ตั้งอยู่บนฐานที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยม 3 ชั้นที่ สร้างจ้งหะด้วยการวางสับหว่างกัน เมื่อมองจากด้านบนจะไม่มี ความหนา มากนัก มีการสร้างจ้งหะให้กับรูปทรงโดยการตัดผ่าให้เกิดลักษณะคล้ายระนาบที่ผานสลับ เหลื่อมกันไปมาเพื่อแสดงมิติความตื้นลึกของรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในมีพื้นที่ว่างรูปคนภายใน รูปทรง ด้วยการเจาะผ่าภายในรูปทรงทำให้เกิดพื้นที่ว่างมีเส้นรอบเป็นลักษณะของโครงร่างมนุษย์ ที่มีเอกลักษณ์มาจากคนเมืองที่ใช้ชีวิตท่ามกลางสังคมเมืองสะท้อนถึงการถูกรอบบ่าจาก ความ เจริญทางวัตถุเสมือนกรอบของชีวิตที่ต้องดำเนินไปควบคู่กันสำหรับรูปทรงของมนุษย์ ที่ไร้แขน สะท้อนถึงความไม่สมบูรณ์ของชีวิตด้วยอาการขาดตัวแสดงเส้นโค้งแสดงความโคกเศร้า ที่มี ปริมาตรและมวล ยืนอยู่ภายในพื้นที่ว่างรูปมนุษย์ ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อ สื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ่างว่าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความ ต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ปริมาตร ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ปริมาตรส่วนใหญ่ในชิ้นงานจะเป็นในส่วนของ รูปทรงเรขาคณิต ที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน ความรู้สึกที่แข็ง อึดอัดของชิ้นงานทรงสี่เหลี่ยม สำหรับปริมาตรของรูปทรงมนุษย์ที่มี 2 ลักษณะสำหรับส่วนที่แทรกตัวอยู่กับรูปทรงเรขาคณิตจะมี ทั้ง เป็นเพียงการเจาะรูปทรงเรขาคณิตให้เป็นรูปร่างมนุษย์และระนาบของรูปร่างมนุษย์ที่ติดอยู่กับ รูปทรงเรขาคณิต ส่วนที่สองคือรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต

โครงสร้าง ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยโครงสร้างหลักคือ โครงสร้าง ทรงเรขาคณิต แทนค่าของวัตถุ โดยผลงานชุดนี้ประกอบไปด้วยชิ้นส่วนต่างๆที่ประกอบเข้าด้วยกัน เป็นโครงสร้างรวม รูปทรงเรขาคณิตที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์โดยมีขนาด และสัดส่วนที่ต่างกันโดย ที่รูปทรงเรขาคณิตมีขนาดใหญ่กว่ารูปทรงมนุษย์อันส่งอิทธิพลต่อกัน ซึ่งรูปทรงเรขาคณิตจะมี ขนาดใหญ่อันจะแสดงพลังของวัตถุ จากปริมาตร น้ำหนักและความเป็นเหลี่ยมสัน ที่กระทำต่อ รูปทรงมนุษย์ที่มีขนาดและสัดส่วนที่เล็กกว่า

เส้น ในการใช้เส้น เป็นความต่อเนื่องไปตามลักษณะของความเป็นเหลี่ยมสันของ ปริมาตรโดยภาพรวมของเส้นในผลงานของผู้ศึกษาจะมีลักษณะของเส้นตั้งและเส้นนอนของ รูปทรงเรขาคณิต จากเส้นรอบนอก ซึ่งเป็นตัวกำหนดโครงสร้างส่วนใหญ่ของชิ้นงาน ที่แสดงพลัง ของวัตถุที่มีลักษณะแตกต่าง และขัดแย้งกับเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต

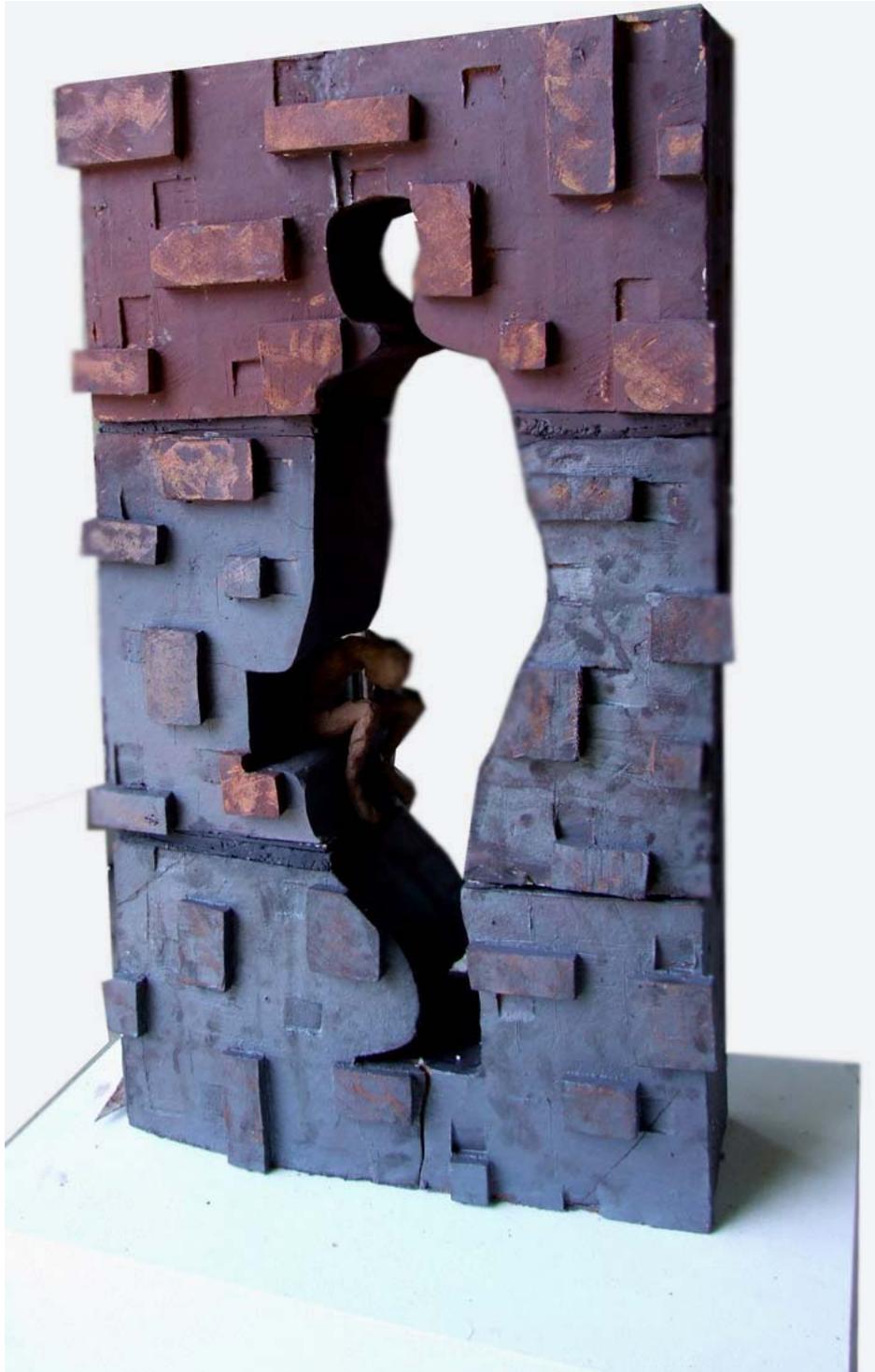
และเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ที่เป็นรูปทรงที่มีปริมาตร ที่มีสัดส่วนที่เล็กกว่า จึงทำให้เส้นตั้งและเส้นนอนของรูปทรงเรขาคณิตเป็นลักษณะหลักของเส้นในผลงาน

พื้นผิว ในการใช้พื้นผิวในงานประติมากรรมของผู้ศึกษาประกอบด้วยสองลักษณะคือ ลักษณะของผิวเรียบและหยาบ โดยใช้ลักษณะผิวหยาบบนรูปทรงเรขาคณิตที่แสดงผิวที่มีความหยาบกระด้างของการเคลือบผิวดินที่ใช้เหล็กออกไซด์ ผสมกับน้ำดินทาบนผิวชิ้นงานที่ไม่มีความมันวาวที่ส่งเสริมกับรูปทรงที่ผู้ศึกษาต้องการให้เกิดความรู้สึกหยาบกระด้างและลักษณะของผิวโลหะที่แสดงพลังของวัตถุและ มีการขูดผิวเอาน้ำดินออกบางส่วนที่เป็นการสร้างน้ำหนักความอ่อนแก่ในชิ้นงานด้วย แต่สำหรับรูปทรงมนุษย์จะไม่มี การเคลือบผิวชิ้นงานโดยการแสดงสีและพื้นผิวแท้จริงของเนื้อดิน

ลักษณะขัดแย้ง รูปทรงของวัตถุที่ขัดแย้งกับรูปทรงมนุษย์ตลอดจนเส้นที่ขัดแย้งกัน ในผลงานที่เส้นตรงของรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกับเส้นโค้งของรูปร่างรูปทรงของมนุษย์อีกทั้งในด้านของขนาดและสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างทั้งสองรูปทรง

พื้นที่ว่าง พื้นที่ว่างในงานชุดนี้เป็นลักษณะการเจาะ ผ่าเอาปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงเรขาคณิตออกที่เป็นรูปร่างมนุษย์ ที่เป็นพื้นที่ว่างภายในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่รูปทรงมนุษย์ถูกกำหนดให้อยู่ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 5”

ภาพที่ 30 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ชีวิตที่โดดเดี่ยวในโลกของวัตถุ 5”

ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ 5

องค์ประกอบของรูปทรงประติมากรรม เป็นโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นการใช้รูปทรงเรขาคณิต เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ที่ไม่หนามากนัก เป็นโครงสร้างหลักของชิ้นงาน ที่มีแผ่นระนาบสี่เหลี่ยมขนาดต่างๆกัน ติดอยู่บริเวณโดยรอบของชิ้นงานที่คล้ายภาพจากที่มองลงมาจากท้องฟ้าพบกับสถาปัตยกรรมในเมืองที่กระจายตัวกันอยู่โดยทั่วไปในเขตเมือง โดยการใช้รูปทรงเรขาคณิตที่มีรูปทรงซ้ำๆกัน ต้องการนำเค้าโครง ของสภาพแวดล้อมในเมืองที่สามารถพบเห็นสิ่งก่อสร้างหรือสถาปัตยกรรมที่มีรูปทรงเรขาคณิตเป็นส่วนใหญ่ ภายในโครงสร้างหลักของรูปทรงมีพื้นที่ว่างภายใน ที่มีการเจาะทะลุภายในรูปทรงเรขาคณิต ทำให้เกิดพื้นที่ว่างมีเส้นรอบเป็นลักษณะของโครงร่างมนุษย์ซ้อนทับกัน ที่มีลักษณะคล้ายภาพของกลุ่มคนที่เดินสัญจรไปมาในเมืองที่ใช้ชีวิตท่ามกลางสังคมเมืองสะท้อนถึงการถูกรอบงำจากความเจริญทางวัตถุเสมือนกรอบของชีวิตที่ต้องดำเนินไปควบคู่กัน สำหรับรูปทรงของมนุษย์ ที่ไร้แขนสะท้อนถึงความไม่สมบูรณ์ของชีวิต ที่นั่งหลบมุมภายในพื้นที่ว่างรูปคน ด้วยอาการนั่งขัดตัวแสดงเส้นโค้งแสดงความโคกเศร้าที่มีปริมาตรและมวล ที่แปลกแยกแตกต่างจากรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสื่อความหมายถึงชีวิตที่แตกต่าง อ้างว้าง โดดเดี่ยว ปรากฏท่ามกลางสังคมเมืองเพื่อแสดงความต่างระหว่างชีวิตและวัตถุ

ปริมาตร ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ปริมาตรส่วนใหญ่ในชิ้นงานจะเป็นในส่วนของรูปทรงเรขาคณิต เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่เป็นโครงสร้างหลักของชิ้นงานที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน ความรู้สึกที่แข็ง อึดอัดของชิ้นงาน สำหรับปริมาตรของรูปทรงมนุษย์ที่มี 2 ลักษณะ สำหรับส่วนที่แทรกตัวอยู่กับรูปทรงเรขาคณิตจะมีทั้ง การเจาะรูปทรงเรขาคณิตให้เป็นรูปร่างมนุษย์ที่ติดอยู่กับรูปทรงเรขาคณิต ส่วนที่สองคือรูปทรงมนุษย์มิได้แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต

โครงสร้าง ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ 1 ชิ้นเป็นโครงสร้างหลักของชิ้นงานที่มีลักษณะความเป็นเหลี่ยมสัน ที่มีเส้นตั้งและเส้นนอน ภายในรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าก็มีการเจาะผ่าเอาปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงเรขาคณิตออก ที่เป็นรูปร่างมนุษย์ ที่เป็นพื้นที่ว่างภายในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่รูปทรงมนุษย์ถูกกำหนดให้อยู่ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต รูปทรงเรขาคณิตที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์โดยมีขนาด และสัดส่วนที่ต่างกันโดยที่รูปทรงเรขาคณิตมีขนาดใหญ่กว่ารูปทรงมนุษย์อันส่งอิทธิพลต่อกัน ซึ่งรูปทรงเรขาคณิตจะมีขนาดใหญ่อันจะแสดงพลังของวัตถุ จากปริมาตร น้ำหนักและความเป็นเหลี่ยมสันที่กระทำต่อรูปทรงมนุษย์ที่มีขนาดและสัดส่วนที่เล็กกว่า

เส้น เส้นรอบนอกของชิ้นงานจะเป็นเส้นตั้งและเส้นนอนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ในการใช้เส้น เป็นความต่อเนื่องไปตามลักษณะของความเป็นเหลี่ยมสันของปริมาตรรูปทรงเรขาคณิต เป็น

ตัวกำหนดเส้นส่วนใหญ่ของชิ้นงาน ที่แสดงพลังของวัตถุที่มีลักษณะแตกต่าง และขัดแย้งกับเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ ที่แทรกอยู่ในรูปทรงเรขาคณิต และเส้นรอบรูปร่างมนุษย์ที่เป็นรูปทรงที่มีปริมาตร ที่มีสัดส่วนที่เล็กกว่า จึงทำให้เส้นตั้งและเส้นนอนของรูปทรงเรขาคณิตเป็นลักษณะหลักของเส้นในผลงาน

พื้นผิว ในการใช้พื้นผิวในงานประติมากรรมของผู้ศึกษาประกอบด้วยสองลักษณะคือ ลักษณะของผิวเรียบและหยาบ โดยใช้ลักษณะผิวหยาบบนรูปทรงเรขาคณิตที่แสดงผิวที่มีความหยาบกระด้างของการเคลือบผิวดินที่ใช้เหล็กออกไซด์ ผสมกับน้ำดินทาบนผิวชิ้นงานที่ไม่มีความมันวาวที่ส่งเสริมกับรูปทรงที่ผู้ศึกษาต้องการให้เกิดความรู้สึกหยาบกระด้างและลักษณะของผิวโลหะที่แสดงพลังของวัตถุและ มีการขูดผิวเอาน้ำดินออกบางส่วนที่เป็นการสร้างน้ำหนักความอ่อนแก่ในชิ้นงานด้วย แต่สำหรับรูปทรงมนุษย์จะไม่มีการเคลือบผิวชิ้นงานโดยการแสดงสีและพื้นผิวแท้จริงของเนื้อดิน

ลักษณะขัดแย้ง รูปทรงของวัตถุที่ขัดแย้งกับรูปทรงมนุษย์ตลอดจนเส้นที่ขัดแย้งกันในผลงานที่เส้นตรงของรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกับเส้นโค้งของรูปร่างรูปทรงของมนุษย์อีกทั้งในด้านของขนาดและสัดส่วนที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างทั้งสองรูปทรง

พื้นที่ว่าง พื้นที่ว่างในงานชุดนี้เป็นลักษณะการเจาะ ผ่าเอาปริมาตรในบางส่วนของรูปทรงเรขาคณิตออกเป็นรูปร่างมนุษย์ ที่เป็นพื้นที่ว่างภายในในปริมาตรของรูปทรงเรขาคณิตที่รูปทรงมนุษย์อยู่ภายในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต ที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบของรูปร่างรูปทรงมนุษย์ทั้งสองลักษณะโดยต้องการเน้นรูปทรงมนุษย์ที่มีปริมาตร และเกิดการเปรียบเทียบกับรูปร่างมนุษย์ที่เป็นพื้นที่ว่างอีกทั้งยังเป็นการสะท้อนแนวคิดของผู้ศึกษาที่ว่าด้วยการมองประเด็นหลักในแนวเรื่องคือต้องการเสนอเรื่องราวของคนเร่ร่อนเป็นหลัก เสมือนการที่ผู้ศึกษามองภาพคนเร่ร่อนท่ามกลางคนเมือง ที่ผู้ศึกษาจะเพ่งมองคนเร่ร่อนเป็นหลักโดยมีส่วนประกอบภายนอกเป็นกลุ่มคนเมืองและสถาปัตยกรรม ดังนั้นการสร้างพื้นที่ว่างรูปร่างมนุษย์จึงเป็นส่วนที่ช่วยเน้นการมองเห็นรูปทรงมนุษย์ด้วย

บทที่ 5

สรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “ชีวิตที่โดดเด่นในโลกของวัตถุ” ที่ผู้ศึกษาได้สร้างสรรค์ขึ้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อวิถีชีวิตของกลุ่มคนเร่ร่อนในสังคมเมือง สะท้อนเรื่องราวสภาพความเป็นจริงของชีวิตที่มีความแตกต่างกันของ ผู้คนที่อยู่ในสังคมเดียวกัน ทั้งในด้านฐานะและการดำเนินชีวิต โดยนำเสนอภาพของวิถีชีวิตใน ลักษณะของการเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างกัน ที่มีการศึกษาค้นคว้าต่อยอดจากการสร้างสรรค์ผลงานในแนวเรื่องเดียวกันนี้ ซึ่งมีการพัฒนาในด้านแง่มุม ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนการพัฒนาด้านการแสดงออกของเนื้อหาและรูปทรง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาตรง ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ ที่สามารถตอบสนองต่อแนวคิดได้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึงปัญหาและ การแก้ปัญหาในด้านต่างๆ

ในการสรุปร่วมประติมากรรม ให้มีคุณค่าและบรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและรูปทรงให้สอดคล้องกัน รูปทรงจึงเป็นสิ่งหลักที่จะเป็นตัวแสดง เนื้อหาจากแนวคิดของผู้ศึกษา ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานจึงต้องมีปัญหาในด้านต่างๆเช่นการ คิดค้นในการสร้างงานไม่ว่าจะเป็น การค้นหารูปทรงให้มีความเหมาะสมกับแนวคิดและเนื้อหาของงาน ตลอดจนการ สร้างชิ้นงานที่เป็นผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาแล้วยังมีปัญหาลายละเอียดปลีกย่อยมากมาย ผู้ศึกษาได้พบปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานบางประการคือ

ปัญหาในการใช้รูปทรงนั้นเป็นปัญหาในการใช้รูปทรงเรขาคณิตที่ใช้เป็นสื่อแสดง ความเป็นวัตถุต้องมีความระมัดระวังในด้านความเหมาะสมของสัดส่วนจังหวะของรูปทรงทั้งใน ด้านโครงสร้าง เส้น น้ำหนัก ที่ต้องสอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกที่ต้องการสื่อถึงความเป็นโลกของวัตถุ หรือสังคมเมือง อีกทั้งการใช้รูปทรงมนุษย์ในผลงาน ซึ่ง ผู้ศึกษามีการแก้ปัญหาโดยต้องมีความ ระมัดระวังเป็นพิเศษเพราะการเลือกใช้ รูปทรงต่างๆจะต้องศึกษาค้นคว้าให้รอบคอบในการเสนอ ความหมายของรูปทรงที่ตรงตามวัตถุประสงค์มีฉะนั้นอาจมีความคลาดเคลื่อนด้านการสื่อ ความหมายได้

ในด้านเทคนิคทางเครื่องปั้นดินเผานั้นนับว่าเป็นการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิควิธีการที่ ต้องใช้ความละเอียดอ่อนเป็นอย่างมากใน ทุกขั้นตอน มิฉะนั้นแล้วความเสียหายย่อมเกิดขึ้นได้ใน ทุกขั้นตอน สำหรับผลงานของผู้ศึกษาที่มีรูปทรงที่เป็นเหลี่ยมสันนั้นเป็นที่รู้กันอยู่แล้วว่าเป็นความ ยากยิ่งที่ผลงานจะออกมาสมบูรณ์หรือเปเปอร์เซ็นต์เพราะจะประสบกับปัญหาการขึ้นรูปที่จะต้อง

ควบคุมรูปทรงให้ได้ตามต้องการอีกทั้งการหดตัวของเนื้อดินนั้นจะทำให้งานเสียรูปทั้งการแห้งตัวตลอดจนการเผาก็เช่นกัน ตลอดจนการเผาชิ้นงานที่ต้องมีการควบคุมการเผาให้เป็นแบบสันดาปไม่สมบูรณ์จึงทำให้เกิดสีของพื้นผิวที่ต้องการ อีกทั้งการสร้างชิ้นงานที่มีความซับซ้อนอีกทั้งมีขนาดใหญ่จะต้องมีการวางแผนการขึ้นรูปให้ดี ดังเช่นการสร้างงานของผู้ศึกษาจะต้องมีการแยกประกอบขึ้นส่วนจากชิ้นงานขนาดใหญ่ ในลักษณะการสร้างชิ้นเล็กประกอบกันเป็นชิ้นใหญ่หรือแม้กระทั่งเป็นชุด อันเป็นการแก้ปัญหาในด้านการป้องกันการเสียหายจากการขึ้นรูปตลอดจนการเผาชิ้นงานที่มีขนาดใหญ่ได้

ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับประสบการณ์การทำงานในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเนื้อหาที่ประกอบไปด้วยที่มาของแนวความคิด การดำเนินงานการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ ผลงานในแต่ละช่วง การแก้ไขปัญหาทั้งในด้านรูปแบบและวิธีการ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ องค์ความรู้ต่างๆที่มีอยู่ในผลงานชิ้นนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และผลิตองค์ความรู้ต่างๆต่อไปในภายภาคหน้า

บรรณานุกรม

- เซ็มรัตน์ กองสุข . "การเจริญเติบโต และความเป่งบานของรูปทรง" .วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาประติมากรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2525.
- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา . โลกศิลปะศตวรรษที่ 20. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2545.
- ชลูด นิมเสมอ . องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิชย์, 2531.
- บุญมา แห่งฉายา . ประติมากรรมพื้นฐาน.กรุงเทพฯ :ประสานมิตร ,2527.
- บุญเลิศ วิเศษปรีชา . โลกของคนไร้บ้าน. กรุงเทพฯ:โอเอสพรีนติ้งเฮ้าส์,2546 .
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. ก การแสดงผลปกรรรมแห่งชาติครั้งที่ 46. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง, 2543.
- _____ . ข การแสดงผลปกรรรมแห่งชาติครั้งที่ 48. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์
พับลิชชิ่ง, 2545.
- _____ . นิทรรศการประกวดประติมากรรม ติดตั้ง ณ ธนาคารกรุงไทย. กรุงเทพฯ:
หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- วิโชค มุกดามณี. 6 ทศวรรษศิลปกรรมร่วมสมัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2547.
- สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2515.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นาย อิศสระ ดวงเกตุ
 ที่อยู่ 18/1 ตำบล โคกพระ อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150
 โทรศัพท์ 043-789050 , 089-7092386 .moaxlaxbath@hotmail . com

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2549 สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปะบัณฑิต สาขา นฤมิตศิลป์
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฝั่งเมือง และ นฤมิตศิลป์
 จากมหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- พ.ศ.2549 กำลังศึกษาต่อปริญญาศิลปะมหาบัณฑิต สาขา เครื่องเคลือบดินเผา
 คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร